

PIV27

Б О Ъ
З М Я М
СА
О Р Л О В Н
НА КРАТКО ѠПИСАНЪ
Ѡ
І. Р. А.
В ЛѢТО 1789.

ВЪ ВІЕННѢ
ПРИ ІѠСИФѢ КЛАГОРОДНОМЪ Ѡ КЪРИВКЪ.
1791.

БИБЛИОТЕКА А. ЦЕЛСКОГО
СУБОТА

I.

Змáй се лютый гóтовн
 съ орли боевáти:
 Некага, некъ се люти
 хóже ихъ познáти.

Яравитскій лютый змáй
 потрясе крилы,
 оштри збве и нокте
 и швѣкъ се сили.
 вхидновъ порóдъ
 шъ свихъ странъ такъпла,
 и што гамзи по зѣмли
 и звлáчи иъ дѣпла,
 да уаари на орла
 рѣска двоглáвна,

ДАГА СІТРЕ, Й СМЌЖДИ,
УЧІНИ ВЕЗСЛАВНА.
ОРАО ЗМАЮ ГОВОРИ:
ПРОКИСЕ ТЫ ТОГА,
МЫ МІКЪ СОКОМЪ НЕЙМАМО
ЗРОКА НИКАКБОГА.
ЄР СМОСЕ ПОМІРИЛИ (А)
СВАКЪ СВОЄ УЗІЛИ,
СВАКЪ СВОЙМЪ УПРАВЛАТИ
ВЕКЕСМО ПОЧЕЛИ.

ШТА

(А) Мирный трактатъ мѣжъ Россіомъ и твркомъ пор-
томъ устроень є и заключень 1774. лѣта Івліа ІО.
при сѣлѣ Квчѣкѣ Кайнаржѣ на дѣсномъ врегѣ рѣки
дѣнака прѣкш наертѣнна лица ѿ фелдмаршала Рѣман-
цова, и ѿ везира: а они сами пѣдписали и у-
твердили 15. днѣ тогожъ Мѣа. После того 1775
года Іаннѣаріа 13. ѿ великого Сѣлтана ратифи-
циранъ и потверженъ у цариградѣ.

3
ШТА СЪДЪ ѠПЕТЪ НА НОВО
ТЫ Ѡ МЕНЕ ТРАЖИШЪ;
ГОШЪ ТЕ СВРЕН КРКАЧА
ТЕ ТЫ МЕНЕ ДРАЖИШЪ.

ГДСЕНИЦЕ, И ПРЪГЕ
ТЫ НА МЕ ИЗВОДИШЪ

НЕГЛИ МОИМЪ ѠРЛИКЕМЪ
ВЕЧЕРЪ ГОТОВИШЪ

ШТОСАМЪ СЧЕПАО У НОКТЕ
ДОИСТА ТИ НЕ ДАМЪ,

НИТИ МЫСЛИ УЗЕТИ:

ЕРЪ ГА МОИМЪ ВЛАДАМЪ.

ЗМАЙ НАРЪШИВЪ СЪ ѠРЛОМЪ МИРЪ (К)
НА НЪГА ОУСТАЕ:

А З

ѠРАО

(К) Порта объявила вѣсть Россіи 1787. и за то Благороднаго Россійскаго Резидента подѣ арестъ узела, и затворила въ Единѣле, то есть оу седамъ числа августа 4.

Орао кавге нетражи,

кадъ мора, пристае.

Орао орла позива

ѡпетъ двоглавна.

Са запада оу помокъ

съ орлики преславна.

Орао свакий над своимъ

лететь гнѣздомъ кликъе,

и кликтаньемъ изъива

свое храбре птице.

Канже съ клюномъ оштрите

на крила оустайте,

Змаа люта фатайте,

Здравъ чердпайте.

Сагласившесе орлы (в)

на змаа оусташе,

И

(в) Австрія по алианциѣ съ Россіемъ объявила вѣтъ пор-
ти 1788. Января 29. по старомъ, и прѣ-
вацирала по своимъ граници.

И свѣтъ са своѣ стране
нѣга зачепаше.
Бѣданъ мѣ крила чѣпа,
дрѣгій ѡчи бѣди,
Черѣпаю што брже
ткѣ са прѣдъ, ткѣ стъзани.
И ткѣе тѣмъ лютый змай
што се такъ гѣри;
Мѣхамѣдъ ѡнай хитрїи,
варалица старый.
Сѣмира оучинѣногъ
ѡнъ у ка ѣдѣра,
готовисе на рѣсса
мысли да превѣра.
ѡнъ за шѣлѣ мѣрѣ дрѣжи:
ѣл се рѣссы не шѣли,
што бѣданъ пѣтъ ѣчїни,
оу томѣ нефѣли.

Мухамедъ оу гѣрости

протрѣде ѿда

скрѣванъ, гнѣванъ, и тѣжанъ

и напѣвнъ ѿда.

оу тѣшкой той гѣрости

и дѣмліе свѣкло,

нѣшто малъ фереже

на плѣка навѣкло.

Пакъ ѱоштъ и то шбицомъ

самъ сасеке дрѣпа,

Заръ да дѣци рѣнѣной

што накнади крѣпа.

Пѣста чѣлма заоста

лети разгарѣшенъ,

Замрѣсивши брадѣрѣ

скѣче канѣ смѣшенъ.

Страшнѣ глѣди канѣ зверѣ,

и зѣвима шкрѣпи,

савъ оустрахъ и тѣги,
и оугнѣвъ кипи.

Ни наготѣ покрѣти
нїе имао када,

ниг' голишавъ тѣмара
по вѣжацѣ а да.

За кр'мъ, Кѣбанъ, и Каѣказъ
тѣжи не утѣшнѡ,

Боги тѣже нѣговѣ
свѣ прїмаю смѣшнѡ,

гледаяѣки неправдѣ
штѡе починїо

и ѡбиде посвѣтѣ
штѡе учинїо :

ѡймаюѣки царства
ѡправичне власти,

и грабеѣки сїроте
ѡ советвенне чѣсти.

О́НЪ ѿИДЕ ѿДАТЛЕ
БЕЗ СВА́КЕ ОУТѢ́ХЕ,
СЛѢШАЮ́КН БО́ЖЕСКЕ
НАГРО́ДЕ, И СМѢ́ХЕ.

ТѢМА́РАЮ́КЪ ПО ПА́КЛѢ
ДО́КЕ ДО НЕПТУ́НА, (Г)

МЫСЛИ́КЕШЪ ТЫ́ ДА́КЕ О́НЪ
ПРОСИ́ТИ СЛѢ́ДНА,
ДА ѿПЕРЕ СВѢ́ СКВРѢ́НѢ
У́ КОЮ́ИТЕ БѢ́ЛЛО;

И ДРУ́ГЕ СКА́РЕДНОСТИ
КОИ́МАСЕ КА́ЛЛО:

А́ЛЪ О́НЪ И́ШТЕ ТРЕ́ЗВЕАУ́Ъ, (Д)

ДА́ДЕ СЪ́ НИ́МЪ ПОМО́ГНЕ,
ТА́КА СИ́ЛА ШТО́ И́ШТЕ!
ДА́ДЕ СЪ́ НИ́ОМЪ ѿМО́ГНЕ.

КАД

(Г) Кодъ изычникшеъ емо богъ морскій.

(Д) Трезвеауъ, или трипарожне внае, есть орудіе Нептунова.

Ка́дъ е́ сла́ва та́ сила
ѡ́дѣвна заспа́ла
и́ свѣ́ сна́га тѣхъ бо́говъ
са свѣ́мъ е́ пропа́ла,
Непѣ́нъ нѣ́мъ го́вори
Мѡ́хамеде́ адѣ́н!
про́кисе ты́ са́дъ мене́
самъ се́бѣ разсе́ди,
да и́ тебѣ́ ка́шъ тво́й и́ ви́нцо́хъ
не́слѣшаю́ лю́ди,
не́гѡ́ и́ди ѡ́ тѣ́лѣ,
и́ ка́кѡ зна́шъ гѣ́ди,
ни е́ ли́ти по́знато́,
да ве́къ ко́зи кю́те,
и́ са сво́юмъ вре́но́кюмъ
ни́штъ вѣ́ше, не́гъ мѡ́те.
Сѡ́пирешъ се́ на трѣ́скѣ
да́ти дѣ́ланъ про́воде́,

да

ДА ТѢ СТРЕЛА ОТРОВНА
У СРДЦЕ ОУБОДЕ,
СЕВЕРЪ МЕНЕ НЕСЛЫША, (Е)
А ХЕСПЕРЪ ПОМАЖЕ. (Ж)
УБЛА Е ТО ИСТИНА,
НИ ТКО ТИ НЕЛАЖЕ.
АКО ТО НЕВЕРДЕШЪ,
А ТЫ САМЪ ПОСМОТРИ,
ЧИЙ Е ХОТИНЪ И ПСИ,
КЪДАЛО РАЗМОТРИ;
ГДѢ ЗЕМЛА, И ЛЮДИ,
ГДИЛЬ ТИСЪ ФОКШАНИ; (С)

Га-

- (1) Чрезъ северный вѣтарь овде разумевае Россія.
- (Ж) Хесперь есть западный вѣтарь, и чрезъ него разумевае Австрія.
- (С) По узѣжю Хотина Австрицами, Принцъ Ковбургъ съ 20000 австрицевъ, и Генер. Сваршевъ съ 7000 рбса при Фокшанахъ напали на лагерь турской

Галауцъ, Барлатъ, Бѣкбрѣштъ,
Гдѣли Ботѣшани;
Свѣ оузѣше, то северъ
оу снаги жестокій,
то тихъ Хесперъ, алъ оштаръ
и веле высокій.

Опетъ велимъ, негъ иди,
и какъ знашъ гдѣди,
дасе упрѣдъ несмею
съ обѣицомъ люди.

Начастъ теки те биле
какъ ти ѣ драго,
макаръ съ нима сгравіо
свѣ паклено благо.

И за добро налазѣкъ
сѣветдемъ теки,

Обѣ

30000. тѣрака и арнаѣта 31. Іуніа иса свимъ
покили ихъ и растѣрали. и сѣбъ окозъ придокіли.

Объ среку желеки,
какъ и самъ себи.
Дасе сада ты прокъешъ,
и ветре немѣтишъ,
Севера и Хеспера
ни пошто неѣднишъ.
Брѣ ако те ѡкъпе,
вѣрѣ ти задемъ,
речи съ то, не ѡшафъ (3)
да тига продаемъ.
Кожѣети сѣблоти,
и сатрѣти кости,
докъ неплатишъ до нѡвца
самъ дѡгъ твоѣ злѡсти.
Илъ ѡнъ за то немари,
ни сѡвета сѡша,

НЕГѠ

(3) Ѡшафъ есть сѣхо вѡже, какъ ти шликъ, крѡшке,
и нѣѡке, и проче.

НѢГѠ ХОУКЕ, И ЖЕЛИ
 ТРЕКНУД ДАКША.
 ПАКЪ СЧЕПѠВШИ ТРЕЗВЕЦУ
 ПОВѢКДЕ ГѠКѠ,
 ТѢШКѠ СНАД СКАШЛА
 Ѡ СВѢДѠ СВѠКОАКѠ.
 И УСЕДЕ НА КОМА,
 СВѠГЪ СТАРОГЪ ВЪРАКА, (И)
 КОГАМЪ ДОВЕДОШЕ
 ИЗ ПАКЛЕННОГЪ МРАКА.
 ЪЗДИ, ЮРЖИ ГИЗДАВѠ
 И СВѢДА ПРОЛѢКЕ:
 АЛКЕ ЗАЛѢДѠ ОНЪ ТРѢДИ,
 КѠ ДОУКАНЪ ДОЛѢКЕ.
 ВРЪ ГАИГОДѠ ОНЪ ДОПАДНЕ,
 ИЗНОАНЪ ДО ТРЧИ,

ОПЕТЪ

(И) ОУ МЪХАМЕДЛѠИ, ГАНѠ ѠПИСАНО МЪХАМЕДОКО ПЪТСЕ-
 ШЕСТКѠЕ НАНѢБО ПО АЛКОРАНЪ, ОУПОМИНѢСЕ, ДА Ъ НА
 КОНИ ПОШАО, КОНЕ НАЗИКАО ВЪРАКЪ.

да подігне свѣ силѣ
 на сѣвернѣ странѣ,
 да оузможе какъ годѣ,
 залечити ранѣ,
 да прожѣне лють сѣверѣ
 са црнога мѣра,
 да ѡврати страшанѣ гради
 ѡ своѣга двѣра.

Мѣхамедѣ по тайнѣ
 Платѣ ѡговѣра, (л)
 и за доврѣ нѣгово
 саветѣюкъ карѣ:
 на менѣ се неѣздай,
 ни помоѣки ишти,
 ѣрѣ немогѣ слѣжити:
 а знамѣ да тѣ тишти.

До-

(л) Платѣ ѣ назмѣчѣтѣкъ назмѣкаѣсе пакланнѣи крѣль или за
 повѣдникѣ.

В

Достати є помоѣки,
штоѣти децѣ примамѣ,
самѣ ты видишѣ колико
глубоколю имамѣ.
Бѣкъ ми є досадило
вѣдѣти рачѣне,
и толике оу кѣки
пѣношеки еѣне.
Ищи мира, акѣ хѣешѣ
да мирно поживишѣ,
да бѣгѣгѣ зла ѣ твоѣ бѣкѣ
ѣ садѣ недоживишѣ.
Брѣ дошло є то време
да сѣ твоѣ лѣсти
десница Юпитера (А)
ѣданѣ пѣтѣ ѣмасти.

Волѣ

(А) Юпитерѣ ко назывнишѣкѣ кѣо є найкѣки бѣгѣ, или
бѣгѣ на бѣгови, и бѣгѣ нека.

Болъ тай часъ Платона (м)

испорѣчи лепш

овличаюкъ мышлѣнѣ

мѣхамѣда слѣпо.

Ѣсли ты кода себе

штѣ ко мене тражишъ

да ѣ ветре подижемъ,

на то мене дражишъ;

Прѣшло ѣ време оно

кад самъ ѣ ѡвладао,

и ветровѡмъ оуздѣ

на главе на лагао.

Не видишъ ли ты зверѣ (н)

по морѣ летѣе,

коимъ противитсе

ни ѣ ми могѣе.

Въ

Ѣрѣ

(м) Болъ ко нзыкъкъ быо ѣ богъ на вѣтроки.

(н) Зверѣ оудѣ разѡмѣканѣ великѣ боине галѣ свѣн на рѣ-
дѡвѣ.

Єрѣ колико силимѣ се
и начине тражимѣ,
да бы на пѣть стѣти имѣ,
то ихѣ выше дражимѣ.
Негѣ милый Мѣхамѣдѣ
сакѣплѣидѣ крила,
Юште дѣкѣ є раніє
дѣкѣ ниє достыгла
Тѣга, скрѣз, и теснѣта
коѣ теке чѣка,
такѣ страшна, и люта,
коіѣи нейма лѣка.
Опѣтѣ велимѣ послѣшай
сѣбѣта Платѣна,
да гдѣ годѣ недѣчекѣшѣ
лютогѣ лѣдѣна.
Синѣ мѣна, загрѣми
самѣ Ипѣтерѣ сѣ нека,

”
ИСНА

11

ЛАСНА СТРЕЛА ДОЛЕТИ
КОМЪ ЗМАА ВРЕКА.
ПАКЪ ЗАПИТА ЮПИТЕРЪ:
ЗМАЙ СЕ ТЫ НАЗЫВАШЪ;
АЛЪ ОУ ЧИЕ ТЫ ПТИЦЕ
ТАКЪ ДРЪЗКЪ ДИРАШЪ;
НЕЗНАШЪ ЛИ ТЫ ДАСЪ ТО
МОЕ СЛЪГЕ ВЪКРНЕ,
МОА СНАГА, И КРЪПОСТЬ
И СИЛЕ ВЕТРЕНЕ;
И ТИ КАЖЕМЪ, НЕДИРАЙ,
НЕГОСЕ НИХЪ ПРОЪКИ,
АКЪ ИМАШЪ ШТО СЪ НИМА,
А ТЫ КЪ МЕНИ ДОЪКИ,
ЗНАШЪ ТЫ НИНЕ КЛЮНОВЕ,
ИЗОШТРЕНЕ КАНЖЕ,
ВЕЛИМЪ ОПЕТЪ ПРОЪКИСЕ,
И НЕЛОМИ ПАНЖЕ.

Ѣрѣжете скѣпш стѣти
кѣ те стѣнѣ дрѣти,
пѣкѣ ондѣкѣшѣ познѣти,
да немѣжѣ ѡвѣстѣти,
То Иѡпитѣрѣ иѣзрѣкши
пѣтемѣ своѣмѣ ѡдѣ,
и Мѡхамѣдѣ кѣракѣ
своѣга ѡбѣдѣ,
пѣкѣ ѡидѣ ѡдѣтлѣ
да се приготѣви
на сѣверѣ воевати,
дѣкѣ дѣкѣ и нѣвѣи
рѣтѣ нанѣга сѣ запада,
коѣ сѣверѣ вѣрѣни,
Мѡа за то немѣри
готѣвѣсе кѣ вѣрѣни.

II.

МУХАМЕДУ ПО ОЖАКОМУ
КЛИПКАСЕ ПОТѢЖЕ
СЪ РЪСКИ: СЪДѢШЪ ВИДИТИ
КАКЪ ТЪ НАТѢЖЕ.

ТВРДОГЛАВЫЙ МУХАМЕДУ
САВЕТА НЕСЛЪША,
НЕГЪ ОУ СРЦУ ГОРАКУ БЪДУ
СА ЖЪЧОМУ ѠКЪША.
БЪДУ ТО КЪО АСПІДОВЪ,
А ЖЪЧЪ СКОРПІЙНА,
КОЮ Ё ОНЪ ИЗНЕСА
ИЗЪ АДЕКИХЪ ДЪБЛИНА.
СРЦЕМЪ Ё ПАКУ БЫЛО
КЪТИЦА ПАНДЪРИ, (а)

(а) Пандора ко пїитъ есть прозванїе прекрасне нѣке ко-
гинѣ, коїѣ свї богони ѡбдарили, зато ё и нармѣ-

оу коїой сва неспре́жа
и свако зло гори.
И ка́дх ђнх нїю шворн
ѡдомх да зарази
што годх прѣд сокомх на́ке
све то да порази.
Па́кх и то є мыслїю,
да́ке кыти лѣрна (в)
свію зала за савх светх,
а́лх глабамѡ дерна.
ка́дх ѡна неразѡме
што є кѣїа сила,
ко́а є свагда прѣвди
оу помо́кн кыла.

Што

на Пандора, то єсть свїмъ шедѡрена, а кѡтїца нѣ-
на значи такеѡ стварь иѡ коєє свако зло ража.

(в) Чрез лѣрнѡ назначивали пїити мѣсто свѡкогѡ зла,
и неспре́же.

ШТО Ё РѢКА ВЫСОКА,
 ШТОЛЬ ДЕСНИЦА КРѢПКА,
 КОА СВОЕ СѢ БРАНИ
 Ѡ БЕКА ДО БЕКА.

НИШТА МАНѢ МЪХАМЕДУ
 СВОЕ ПОКРЕПЛАВА,
 СТЕНЕ ГРАДА ѠХѢДИ
 ДѢУЪ ѠКОДРАВА.

СТОЙТЕ, И НЕКОЙТЕСЕ,
 СЪ НАШЕ СТРАНЕ СРЕКА
 ПОКАЗЪСЕ СА СВІМЪ,
 ПАКЪ КЫКЕ И БЕКА.

КА ПРѢ НАМА КАЗРЪ РѢСЪ (В)
 НА КОЛЕНА ПАДНЕ,

В 5

ИЛИ

(В) КАЗРЪ РѢЧЬ Ё ТЪСКА, КОА ЗНАЧО ПОВЕРНИКА, ТАКАШ
 ѠНИ ХРЪТІАНЕ НАЗІВАН.

ИЛИ АМАНЪ ЗАЙШТЕ, (Г)
ИЛИ САСВИМЪ ПРОПАДНЕ.

ВИДИТЕЛИ ВЫ САМИ
КАКАВЪ Е ОНЪ АКМАКЪ, (Д)

ШТО НАВАЛЮЕ НА ГРАДЪ
КАНЪ ЕДАНЪ КРМАКЪ (Е)

ГОЛИМЪ ГРЪМА, И МЫСЛИ
ОЖАКОВЪ ОУЗЕТИ:

ПОСТОЙ МАЛЪ, НЕМОЖЕШЪ
КРЪШЧИЦЪ ПРОЖДЕТИ

ТАКЪ ЛАГКЪ, ЕРЪКЕТИ
ОУТРИДИТИ ЗЪКИ;

НЕГЪ

(Г) Аманъ такоже въ турска е речъ, и значи то, што ко насъ пардонъ.

(Д) Акмакъ турски то есть, што везманъ, или е оума ебродъ.

(Е) Такъ турци називаю Хртiane, еръ е ко нихъ скина погана.

НЕГШ ИДИ Ш ТАЛЕ,
 И СЕБЕ НЕГЪКИ.
 ИСС ТЕБЕ НЕКОИМЪ
 ДОКЪ МИ ДЪЦЕ ТРАЕ,
 СВЕГА ДОСТА ИМАДЕМЪ,
 СВЕГАМИ ДОСТАЕ.
 ИСАМЪ ОНАИ МЪХАМЕДЪ
 СВЕМЪ СВЕТЪ ГЛВНЫИ
 ПРОРОКЪ БЕЛИКЪ, ИСАЛАНЪ,
 И У БОЮ СЛАВНЫИ.
 ОНЪ ХВАЛЕНИСЕ ТАКОВ
 ПАШАМЪ ЗАПОВЕДА:
 ГРАДЪ ЧЪВАЙТЕ, КРАНИТЕ,
 НАША Е ПОВЕДА.
 И ТИМЪ ЧАСОМЪ Ш ХОДИМЪ
 ТРЕЗВЕАУЪ ДОНЕТИ,
 И СВА ДРЪТА ОРЪКА,
 ШТО МОГЪ ПОНЕТИ.

Не-

Неко́йтесе ка́жемъ ва́мъ
присту́пите несме́дъ
Ви́ме ради и́ мр́аза,
на о́воме сне́гъ,
Ю́ще целу́ га́ на́дамъ
да́же и́хъ за́мести
ка́шъ о́бай сне́гъ до е́дногъ
оу́ секи погрѣкти.
Ѣто́ ти ва́мъ по́беда,
ко́а е́ гото́ва,
поче́кайте ю́штъ ма́лш
до́кш га́ до́кемъ съ но́ва.
Зара́би е́дѣте дечице
до́ки́кю ва́мъ ско́рш,
а́ по сва́кой при́лицу
ка́дръ и́де спо́рш.
На вбра́ка оу́се́дши
ка́нш пти́ца при́дъ,

И оу́ то́ме т́рканю
 до вѣлканѣ свѣдѣ. (ж)
 Те чаканацъ оу́зѣйми
 да синжире кѣде, (з)
 коѣ пригото́влѣше
 да рѣссе ѡ́кѣде.
 Ѣковѣвши ѹ́рѣество
 оу́ стамкѡлѣ поведе
 на дѣрѣ свѡ́мѣ селѣмѣ:
 докѣ дѣрѣге доведе.
 То мыслѣше за нѣмѣце,
 да и́нихѣ ѡ́кѣде,
 алѣ ѡ́нѣ кѣде пѡ́ткове
 да себѣ подѣкѣде.

вѣл-

(ж) Вѣлканѣ е́мо е́ ко нѣзыкъше́ богѣ на́д ѡ́гнемѣ Іѹ-
 пѣтерѡвѣ и́ Ію́нонинѣ сѣнѣ, ко́й е́ Іѹпѣтерѣ гдомѡ́к-
 не стрѣле ко́вао.

(з) Синжирѣ, Ѣковѣ, лѣнци, пѣта.

ВѢЛКАНЪ НѢМЪ СЪ ЧАКАНЦЕМЪ
ЧЕСТНУ ѠГОВАРА,
ПОДАВАЮЩИ СОВѢТЪ
ВЪ МѢСТУ ЛЕПА ДАРА.
МѢХАМЕДЕ МІЛШІ МОИ!
ПОЗНАЕШЪ ЛИ РЪССЕ;
НЕ ѸЗДАЙСЕ ОУСЕБѢ,
НИ ОУ ТВОЕ КЛЮСЕ.
ТАЙСЕ ЗЫМЕ НЕКОИ,
НИ СНЕГОВА СТРАШИ,
НИТИ ТВОИХЪ ЮНАКА,
НИ ТОПОВА ПЛАШИ.
НА ЗЫМИ Е ѠНЪ РОКЕНЪ,
И ОУ СНЕГЪ КЪПАНЪ,
И СЪНЦЕМЪ Е И МРАЗОМЪ
Ѡ СВѢДА ПРОЛЪПАНЪ.
ѠСТАО Е КА ЧЕЛИКЪ
ГДИ ОУДАРИ КРЕЩЕ,

КРЕШЕ, МЛАТИ, САТИРЕ,
 И НА ГЛАДКУ ТЕШЕ.
 ПРОКИСЕ ТЫ СЪ НИМЪ РАТИ,
 НАКОВАНЬ МИ КАЖЕ,
 НА КОМЕ ГЯ СВЕ ВРАЧАМЪ,
 ХОЖЕ ДАТЕ СМАЖЕ.
 А ІОШЪ, ЧЪЕМЪ, И НЕМЦЪ
 МЫСЛИШЪ МАГЛЪ ДАТИ,
 МНОГО Е ТО ЗА ТЕБЕ,
 ХОЖЕ ТЕ СВЕТЪ ЗНАТИ
 КАКЪ ЖЕШЪ ТЫ ПРОПАСТИ,
 И ОУ НИШТА ДОЖИ.
 МИНЕРВА Е, МОРЕ, ТЪ, (З)
 БЕЛИМЪ ЗЛОЖЕШЪ ПРОКИ.
 МЕКЪ ЦЕСАРЦИ ДАДОНЪ
 КОДРЫИ СТАРЦЪ МЪДРЫИ,

(З) МИНЕРВА БЫЛА БОГИНА ПРЕМЪДРОСТИ ИНАЧЕ НАЗКАННА ПАЛЛАСЪ.

А мѣкъ рѣси Потемкинъ,
Солдатъ не оутрѣднѣй.
За Ковѣрга Штѣ мыслишъ
маленъ ти се чини;
Свѣарова заръ незнашъ;
аде Юнакъ дивнѣй.
Два лешника брахъ
читавъ ѣ войска:
а ти кажемъ, пазисе,
кытике ти горка.
Катаринѣ докров знашъ,
Іѡсифа незнадешъ,
Некѣдали, негъ мѣрдѣ,
ага не познадешъ.
Оу нѣма ѣ адхъ ѣданъ,
и сѣце ѣдино,
Войска ѣмъ ѣ оучена,
и свѣ стѣе чиннѣ.

Съ орловице ты вадишъ,
 почвайде очи,
 Ископайде доиста,
 тко преке доскочи.
 И старый ковачъ вдалканъ
 ово теби кажемъ,
 по временъ речеци,
 да га теби лажемъ.
 Онъ тѣ въпростившице,
 по орѣжѣ ѡде,
 мѣкъ тимъ доке на потоку
 да съ напие воде.
 Нѣмфе нѣмѣ гóворе: (и)
 Мухамеде старче!
 кѣда такъ ты хиташъ
 делѣа юначе;

РАТЪ

(и) Нѣмфе когинѣ надъ кодама; рекама, источницы,
 и потоци. С

РАТЪ ТЫ БОДИШЪ ВЕЛИКІЙ
СЪ РЪССИ, И ЦЕСАРИИ
МЫ ЧЕМО ДАСЪ ТО
ВЕЛИКИ ЮНАЦЫ
ТЫ ОУ КАВЪ НЕИДИ,
КЫКЕ ЗАТЕ БОЛЪ
НЕГЪ СЪ НИМА СМІРИСЕ,
И ТО СЪ ДОВЕ БОЛЪ
АКЪ ЛИ ПАКЪ ТЫ НЕКЪ
ДАСЕ СЪ НИМА СМІРИШЪ
КАЖЕМО ТИ ДОИСТА,
ХОКЕШЪ ДАСЕ ДИВИШЪ
ОВИ НАШИ ПОТОЦЫ
КАЖЪ НАМА ЛЕПЪ,
ДА СВИ ТВОИ ПОСТЪПЦИ
ОВИ, ИДЪ СЛЕПЪ.
ПОТЕМКИНЪ ПОРЪЧЪ
ОУ ОЖАКОВЪ ПАШИ,

да се онъ задалѣ тѣ
 по градѣ некаши,
 акъ лежатъ немысли
 оу крви и смрадѣ,
 негѣ таки некъ преда
 штоѣ годъ у градѣ.

Акъ жели да свима
 честитѣ еѣде тѣрванѣ; (i)

и наче, тѣрда бѣра,
 оучиниѣю кѣрванѣ. (к)

ѣ мала до велика
 пощѣдити неѣю,

уздамѣсе на бѣга мѣгѣ,
 и на мою срѣѣю:

а самѣ са свима люда
 изиѣки на бѣрѣ,

С 2

ѣрѣ

(i) Тѣрванѣ значи то што и чама.

(к) Кѣрванѣ Тѣрки значи жѣртѣа кѣрава.

Ѣрцъ бо рѣши мирникомъ
крѣпчѣ недѣрѣ.

Паша ипорѣче:

малѣ затѣ маримъ,
чини штѣ ти ѣ драгѣ,
хѣкю да се вранимъ.

Нѣмоу мѣ гѣтова

Мѣхамедѣкѣ дѣки,
ѣто га ѣчекѣдемъ,
ни часѣ нѣкѣ прѣки.

На тѣ рѣчи Потемкинѣ

заповѣда бѣйсѣи,
нѣдѣте вѣрѣ гѣнаѣи,
и нѣногѣ мѣмѣи.

Вѣма нѣмъ ѣ ѣвѣчна

вѣсе нѣкѣ некѣите,
нѣгѣ свѣи жѣвѣ, ѣднакѣ
и юнѣчки стѣите.

Штѣ-

ШТОСЕ РЪССѢ ШТЕЛО,
 ШТОЛИСЕ ИЗМАКЛО,
 ГДИ НѢГОВЪ ДУХЪ И ЕРУ
 ТЕ НИ Є ДАМАКЛО;
 Крмъ, Къбанъ, и Кавказъ
 мачъ є твоѣ завладао,
 и дръге многе стране
 страхъ є твоѣ шкладао.
 Ялъ не твоѣ, некичисе,
 негш мачъ бышиѣга,
 онъ свѣда побѣѣба,
 и ништа безъ нѣга.
 Прѣти ти Мухамедомъ
 даѣ те сатрѣти,
 ты си онай, койсе
 пакъ некоишъ смрѣти.
 Имашъ ты защитника
 боевѣдъ старогъ,

Бѣга, и правду твою,
што се койшъ младогъ.
Мѣхамѣда зеленка,
бардлицъ старогъ.
даждь, и кездѣлика
пропѣлицъ правогъ.
Таки на саветъ зове
генерале свое,
пакъ онъ нѣма говори:
намеренѣ мое
ѣсть ово, да ми градъ тай
данасъ ѡсвоимо,
и роциской держави
нѣга присвоимо.
ништа выше, нѣгъ таки
на градъ да идѣте,
и тврдоголавогъ Пашу
да ми доведѣте.

Мой

Мой любезный Волконской
 рѣдъ на тебѣ прѣвыи
 допаде, ни живота
 не щеди, ни крови.
 За верѣ, и за правдѣ
 вѣди жертва жива,
 коа Бгѣ, и царствѣ
 вѣрѣ мила вѣва.
 Адютанти свѣдѣ лѣте
 канѣ соколови,
 заповести разносе
 да вѣдѣ готѣви,
 оу вѣдѣнѣ пѣтѣ сасвѣхѣ странѣ
 стѣпѣти на юришѣ: (л)
 на сигналѣ по трѣчаше,
 сѣдѣ да се зачѣдишѣ.

С 4

Штѣ

(л) Юришѣ, прѣствѣ, штѣрмѣ.

Штосе чини ѿ свію
ез пола, и по градѣ,
какѡ рекаѣ тѣркѡмѣ (м)
ѣинѣришѣ градѣ.
и штикама валаю
канѡдрѣго сноплѣ,
малу што тѣ поможе,
бойно тѣрско коплѣ.
Попадаше и рѣсса
нѣколикѣ хилада,
то коштоѡа забзѣтѣ
Ожакова града.
и Волконскоѣ тѣ паде
храбрый воевода,
генералѣ, Кнези порекломѣ,
и славнога рѣда.

То

(м) Рекаѣ рѣски значить момци, дѣца.

ТѢ СВѢ ДѢГѢ ТРАШЕ И ДАРДАНЕЛѢ
 ПЕПЪ ФРТАЛИ СѢТА,
 И ОЖАКОВЪ ЗАВЛАДА
 СИЛНА, СЛАВНА **КИТА.** (Н)
 ДАРДАНЕЛЕ НАЧИНИ
 И СВѢ КЛЮЧЕ ОУЗЕ,

С 5

ДО- 211

(н) При оузѣки юршишмъ ожакока, коѣ є слѣчилосѣ
 1788 гѡда дикѣ; 6 по старомѣ, съ тѣрск
 странѣ на мѣстѣ пало 8370. людѣ, иъ мѣтѣ
 конхѣ было 283 офицѣра. а шѣрна помѣло 1140,
 здравѣныхѣ было вѣши ш 4000. ш гарнизонѣ,
 мѣкѣ конма нахѡдѡсѣ єданѣ Пѣша ш Три тѣдѣга.
 Артилерѣста и морскѣхѣ офицѣра 448 было. А къ
 томѣ довилѣ руссѣ 780 барѣка, и 310. то-
 нѡса и авантопка. А съ Россѣскѣ странѣ ко ошѣ
 пало єданѣ Генерѣль Маѡорѣ; єданѣ Бригадѣрѣ, Три
 штаесофицѣра, 25. ѡберѡфицѣра и 926. простѣхѣ
 солдатѣ. Ранѣныхѣ было 19. штаесофицѣра, 1100
 ѡберѡфицѣра, и 1704. гемайнѣра.

Дона, Днѣпра, и Днѣстра
мѣи даде сѣзе.
Црнога моря Госпожа,
вѣдѣкъ дерѣ прѣти, (о)
чекай малѡ, и постой
докъ се малѣ ѡсвѣти:
посѣтикъ и тебе
миранѣ быти неѣшѣ
скратикъ ти пѣтобе,
ѣрѣ оуба пролѣѣшѣ.
Херсонѣ пѣть готовимѣ,
нѣга оузвишавамѣ, (п)
трѣговинѣ у нѣмѣ
дѣжемѣ, помышавамѣ.

(о) Вѣдѣкъ дерѣ есть оубѣ каналъ изъ црнага моря къ Цариграду.

(п) Херсонѣ есть новыи градъ трѣговачкѣи на оустьи рѣке вѣдѣ близь Днѣпра, и црнага моря, кога ѣвкаторѣина Ц. Императрица сазидала оу лѣтѣ 1777.

А ты МѢЮ КАДЪ НЕ КИШЪ
 У МИРѢ ДА ЖИВИШЪ,
 ГЛѢДАЙ КАФЪ СЪ ЦРѢВНИМЪ
 МЛѢКОМЪ ДА ГОТОВИШЪ.

НѢКОЧИВШИ МѢХАМЕДЪ
 И ЗАВЛАДНА АДА
 СЪ ТРЕЗВЦЕМЪ НА ПОЛѢ
 ОЖАКОВА ГРАДА,
 ПОСПЕШАВА НА ПОМОКЪ
 СВОЮЮ ДѢЦУ МИЛОЮ:
 АЛЪ ГВѢ ЗАЛДАШТО ЧИНИ
 У ПАМѢТИ ГНИЛОЮ.

КЪ СЪ СЕВЕРЪ РАЗДѢВАО
 ОЖАКОВСКЕ СТѢНЕ,
 И ЮНАЦИ ПО ГРАДЪ
 ШТО НАЛАЗЕ, ПЛЕНЕ,
 ДѢЦАМЪ ПО ОУЛИЦАМЪ
 ПОТЪЧЕНА ЛЕЖЕ,

150
 Къ северъ раздѣвао
 Ожаковске стѣне,
 И Юнаци по градъ
 Што налазе, плене,
 Дѣцамъ по оулицамъ
 Потъчена леже,

а койсь оумакли,
на кратъ, наногъ беже,
Ва койма Козауи
оу потеръ трче,
малш кой оутече,
тѣмъсе кесмрче.
Тѣе быо страхъ великъ
и тѣга прелюта
кано Паша, и Аге
сви леже оу пѣта:
а шталымъ побитымъ
комъ се мозакъ кладе,
комъ се црѣва мотаю,
ѣднотъ неймаде
зарава, или читава
кой бы заостао
безъ рѣне тѣшке, люте,
илъ сасвимъ непропао.

ТАКЪ РАЗЪРЕННЫЙ МАРСЪ
 НИКОГДА НЕ ЩЕДИ,
 НИ СТАРА, НИ МЛАДОГА,
 НИ ДЕЧИУЩ ГЛѢДИ.

КАДЪ МЪХАМЕДЪ ТО ВИДИ
 ПО БЕДРИСЕ ПЛѢСНЪ
 ѿ НЕБОЛѢ ТЪРВАНОМЪ
 САМЪ ѿ ЗЕМЛЮ ТРЕСНЪ.

БАКЪ, ГОВОРИ: КАКЪ ТО (Р)
 ОЖАКЪ ДАСЕ ДѢДЕ
 ОУ СИНЖИРЕ КЪДРОМЪ
 ДА СЕ ѾНЪ ПРЕДАДЕ;

НЕ ВЕРЪЕМЪ, ГѢ ТО СНИМЪ,
 ОЖАКЪ Е МОЙ СВАГДА,
 (АЪРА МЪЮ! КЪЮ ТВОЙ,
 АЛИ ѿ САДЪ НИГДА)

ТАРЕ

(Р) БАКА РѢЧЬ ТЪРСКА, СМОТРИ, ГЛѢДИ.

ТАРЕ ОЧИ, КЪДАНСЕ,
НАОЧАРИ МѢКЕ,
ЖИТАПЪ ГЛЕДИ, ПРЕГЛЕДА (с)
СА СВНХЪ СТРАНЪ ПРЕМЕКЕ,
МЫСЛИ, И ГОВОРИ САМЪ
ЧЪДНОМИСЕ ВІДИ,
ДА Є ВРЕМЕ ИЗИШЛО:
ПАКЪ РЕЧЕ ХАЙ ЖИДИ. (т)
ШТО БЫ, ШТОЄЄ ОУЧИНИ,
ОЖАКОВЪ ОУЗЕШЕ;
РЪСИ СА СВІМЪ ОЖАКОВЪ
ЇМЕНЕ ѠТЕШЕ; (ѡ)
ПАКЪ Ѡ ТАЛЕ ОУСТАВШИ
ЛЕТИ БЕЗОБЗІРА,
СВЪДЪ ТЪМАРА, И ТРАЖИ,
БЕЛІКОГЪ БЕЗІРА.

АЛЕ

(с) ЖИТАПЪ ТЪРСКИ, ЗАПИСНА КНИГА.

(т) ХАЙ ЖИДИ ТЪРСКО РЕЧЕНІЄ УДИВИТЕЛНО.

(ѡ) ТО БЫЛО 1788 ДІКЪ. 6.

ЯЛЪ Є ВЕЗІРЬ ДАЛЕКОТІВЪ КОЯ ВЪТІМЪ ОДЪ
 БАШЪ ЧАКЪ ОУЪ БЪГАДСКОЙ, АЛИ И
 ПРЪ НИМЪ Є РУСЪ И НЕМАЦЪ, АЛИ И
 ВЪ МОЛДАВИ И ВЛАШКОЙ, АЛИ И
 СЕРАКІРЪ Є ПОВІЕНЪ, АЛИ И ПІСМЪ АДЪ
 ВЪЙСКА РАТЕРАНА, АЛИ И ДОТІСЪ И
 ПОТОПЛЕНА, СПАЛЕНА АЛИ И ДОТІСЪ АЛИ И
 ФЛОТА РАЗСІПАНА, АЛИ И ДОТІСЪ АЛИ И
 НЕЙМА НИШТА, ЗАЛЪДЪ ТРЪДЪ, АЛИ И ПІСМЪ
 ОЖАКОВЪ МОЙНИРЪ ОДЪ ЗАМЪ ЕЛИ
 ВІДИМЪ ОРА ДВОГЛАВНА
 ВАРАКОМЪ СЕ ВІЕ.
 ЗАРЪ МЪ ТАКЪ СЪКЕНО,
 НЕКАМЪ И БЪДЕ:
 ДА ЧЪВАМЪ ІА ОУНАПРЕДЪ
 ДРЪГЕ МОЕ ЛЮДЕ.
 СЪ НИМА БЕЛГРАДЪ, И БЕНДЕРЪ
 ВЪРАНИТИ МОГЪ,

АКО ѿПЕТЪ КОИ БРАГЪ
НЕ ѿИЕ НОГЪ.
БІСАМЪ СЕ ОУМЕРІО
НЕГѠ ѠСАДЪ ИДЕМЪ,
ДА МАЛѠ ѠПОЧИНЕМЪ
И ШТОГОДЪ ПОБЕДЕМЪ.
ПАКЪ ѠКОДЕ ВЪРАКА
ѠИДЕ БЕЗЪ ТРАГА,
МАКАРЪ НИГДА НЕ ДОШАО,
НЕКЪ ИДЕ ДО БРАГАЪ ОМЪ

III.

МУХАМЕДУ ПО БЕЛГРАДОМУ
 БОЮЕ СЪ ЦЕСАРУИ:
 АЛИ И ТЪ ѠСѢКА
 ТКОСЪ ТО ЮНАУИ.

Ѡ БЕЛИКЕ ЖАЛОСТИ,
 ТЪГЕ И НЕБОЛѢ,
 НЕСМЕ ДАСЕ ПОМОЛИ
 НИКЪДА НА ПОЛѢ,
 ИЗ СВОИХЪ МРАЧИХЪ ПАЛАТЪ
 ѠКАЖЕННЫХЪ СМРАДОМУ,
 НАДНЪ ПАКЛА ЖАЛОСТНОГЪ
 НАПЪНѢНЫХЪ ІАДОМУ:
 ДАГА БОГИ НЕВИДЕ,
 И НЕПОКАРАЮ,

D

Ерз

Єрѣ сáвѣтá неслóшá ,
мýслѣѣь дá вáряю :
Негѡ оузе слáдкóгá
вѣнцá мѡселѣзá
дáсе нѣме оуелáжи ,
и оу снѣ непрѣзá.
Пáкѣ о́нѣ лѣже спáвати
наквáшенѣ поáкѡ ,
дá рáзкѣе тѣжакѣ дѣртѣ
гóвори о́вáкѡ :
бáрѣ дá мáлѡ пóчинемѣ ,
нѣкѡли нсáнѣи
штóгóдѣ дóвро донѣли :
мѡбилисе дáнѣи
дóври , срѣѣкни зá мене ,
кáкѡ штó мѣ желáймѣ ,

А ты Алла оучини (а)

какъ што ѿ велимъ.

Тѣрцисе неўздаю

оу ꙗкога Бога,

Него зовѣ оу помоуь

Мѣхамѣда свога.

Изъ нѣгова кѣрѣна

стихѣ повѣдали,

ѡписавъ стѣне града

нѣма ѡградѣли.

Пакъ то велѣ мѣкъ согомъ

градъ ѣ нашъ покрѣвенъ,

ѡ очію кѣдрѣкихъ

ѣа свѣмъ ѣ закрѣвенъ,

ѡто цѣла година

ѡ какъга глѣде

Дѣ

НА

(а) Алла тѣрки, Богъ. значить

НА ПЪСЪЛЕ СА СВІХЪ СТРАНЪ
ПЪКЪГА ІОШЪТЪ НЕВІДЕ
ТІШКЕ ВЪДАЛАШТИНЕ!
ЧІМЕСЕ ВЪРАЮ,
ОУМОМЪ СЛІПЪ НЕВІДЕ
ДА СО ТІМЪ ПЪДАЮ
СТОЙТЕ МЪЛЪ ДЪКЪ ВЛИЖЕ
ДАДЪОНЪ ПРИСТЪПИ
ДЪКЪ ѿ СВЪДА ВОЙНИКЕ
ОНЪ КЪ СЕКІ ПРИКЪПИ
ВИДИТЕ ВИДИЛИ,
КА СТИХЕ ПОВЪКА,
И КА МНОГИМЪ ПО ГРЪДЪ
ГЛАВЪРЕ ѿФРКА.
ЮУ СТАМКЪЛЪ МЛАДЪ СЕЛІМЪ (К)
СИТНЪ КНИГЪ ПІШЕ

сѣзе

(к) Стамкълъ тврци зовъ Цариградъ

СВЪЗЕ ГОРЬКЕ РОНЕЖИ
 ИЗЪ СРЪЦА ОУЗДИШЕ:
 ПАКЪ Е ДАЕ ОУ РЪКЕ
 МЕРКЪРЪ КРИЛАТЪ, (Б)
 ДА ШНЕСЕ ОУ ПАКАО
 ОУСЛАВНЪ ПАЛАТЪ,
 ГДИ МЪХАМЕДЪ ПОЧИВА
 НА СВОИ ГЪБЕРИ,
 НА ХАРАРЪ, ХАСЪРИ,
 ШТОМУ СВЕ ЖЪБЕРИ.
 МАЛО ЗАТИМЪ ВРЕМЕНА
 ОУ СВЕМЪ ПЪТЪ ПРОЖЕ,
 АЛЪ МЕРКЪРЪИИ СА ПИСМОМЪ
 КЪ МЪХАМЕДЪ ДОЖЕ.
 ОУСТАИ, СВЕЧЕ, НЕ СПАВАИ,
 УСТАИДЕ ПОСКОРЪ,

Не

(Б) Меркърій мѣдрости и тѣговине вѣгъ, вѣпнш и вѣжис-
 кій поштѣръ и скороходъ.

Не ѡклебай ни жмирай,
ни тсе крти спорш.
Ѣво теки келъ листакъ
ѡ правндка твога,
кога теки онъ шилѣ
башъ и здвора свога.
Брже на то Мухамедъ
ѡ сна свога скочи
иседе нагъбери,
пакъ ѡтвори очи.
Стаде книгѣ читати,
што се оу нїонъ каже,
(Селїмъ ѡво пише мой,
коими нелаже,)
Здравъ намъ кѣди добека,
Свече нашъ, и кáто! (г)

ДЕЦАВЕ

(г) кáто ко тѣраке значить оучитель.

ДѢЦА ТЕ ПОЗДРАВЛЯЮ,
 ЛЮБАЗНЫЙ НАШЪ ТАТО!
 ЯЛЪ ТИ ЯДАНЪ ГЛАСЪ ПИШЕМЪ
 ИЖАЛОСТАНЪ ЗА НАСЪ,
 НѢМЦИ СѢВЪ ПРЕКІОШЕ
 СѢ СВОМЪ СИЛОМЪ ДАНАСЪ. (Д)
 ПО ВРАЧАРЪ ПАДОШЕ,
 БЕЛИГРАДЪ ПРЕТЕ,
 ШАНЦЕ БРЪЗЪ КОПАЮ,
 А ТАНЕТА ЛЕТЕ.
 КОЕБРГЪ СЪ БОЙКОМЪ ОУБЛАШКОЙ
 ТЕБѢ ШЧЕКИБА,
 И СѢ СВОИ ЮНАЦИ,
 НА МЕЙДАНЪ ЗАЗИБА.
 ИЗЪ БРДѢЛА ХОХЕНЗЛОЙ
 НА КЛАДОВЪ ИДЕ, (Е)

D 4

Ивѣке

(Д) То єсть, 30. августа по старомъ.

(Е) Кладова сѣкан, а тѣщи зовѣ фетисланъ.

И веѣкъ тѣ, какѣ чѣмѣ,
са свѣомѣ силѣомѣ сѣде.
да ти банатѣ ѡѡзѣме
старогѣ северина, (ж)
и ѡ свѣда ѡвсѣдне
вѣлога вѣдина. (с)
Докрѣтѣе познатѣ
штѣомѣ иѣзѣвени,
иѣзѣвени градѣве,
ништа недокѣли.
Оѡ Хрѣватской пропаде
Нѣви, и дѣвица,
гдѣе многѣмѣ ѡ нашихѣ
сатрѣта гѣвица.

(ж) То парѣе землѣ зѣвѣсе ѡгроклаха, а лежи мѣжи Брѣ-
лѣомѣ банатомѣ, ѡлтомѣ, и дѣнакомѣ, што ѣ
нѣгда цѣсарѣко и вѣло.

(с) Хоѣнѣлон 8. ѡктѣбра (поноѣкомѣ) при Порѣни,
и вѣидѣни побѣдѣо Нѣрѣтѣда и сѣбѣ лагѣрѣ и Мага-
зѣне ѡѡзѣо ѡ нѣгда.

Оу славо́нии Беркѣи́ръ
 и́ оу Ма́чки ша́кацѣ
 ѿ ѹзѣше ꙗ́дѣри,
 іошѣ ꙗ́ца соко́лацѣ.
 Смі дере́во кра́санѣ гра́дѣ
 и́ онѣ ѿде ѿ на́сѣ,
 ка́кѡ ви́димѣ сва́ срѣска
 стои́ насѣпрѣтъ на́сѣ.
 Іошѣ на́мѣ стои́ Белигра́дѣ,
 и́ до́бро се бла́да,
 ни́шта не́мѣ нефа́ли,
 ни́тсе кои́ гла́да:
 ѡ́лѣ є́ те́шкѡ ѡ́кко́лѣнѣ,
 хо́тели ѿста́ти
 не́зна́мѣ, кои́мсе бра́ш,
 и́ онѣ ꙗ́е ѿпа́сти.
 На све́ стране́ проле́кю
 фрайко́рцѣ проклѣти,

вїю, секѸ, и гѸгме,
неможсе штетѸ.

НѸкогѸ неже да рѸбе,
негѸ сѸе по мѸчѸ мѸкїю,
на нашѸ тѸшкѸ штетѸ,
гѸбель, и несрѸкїю.

СѸраскїрь бѸше пошлѸ (3)
оупомѸкъ БелградѸ,
сѸ лѸвангардомѸ ПринцѸ ВалдекѸ
оучинїи преградѸ.

БѸба и ѸнѸ оумаче
за моравѸ рѸкѸ,

ка

(3) СѸраскїрь той бѸо ЛѸди ПашѸ, кої є пошлѸ бѸо
оупомѸкъ белградѸ шѸ ниша доѸвпрїи, когѸга
ѸбернѸть МѸхамѸбѸтъ СѸрѸбинѸ самѸ са своїмѸ фрѸан
коромѸ прѸтерѸо за НишѸ. и за нїмѸ ЦѸсарѸци
пространсе по СѸрѸбїи до тимѸка рѸке. и стѸже по
жѸрекачѸне грѸнице.

КѢ РАЗЪМѢ ГЛАСОВЕ
 ДА ОНИ СВѢ СЕКЪ.
 И НА РЕКИ ЗА СОКОМЪ
 КЮПРІЮ ПОПАЛИ,
 ДА ТИ ГЛАДНИ КЪРАЦИ
 НЕВЪДНЪ НАПАЛИ
 ИЗНЕНАДА НЪНЪГА :
 ТОПОВЕ ШТАВИ,
 И СОТИМЪ СЕКЕ И НАСЪ
 СРАМОТОМЪ ПРОСЛАВИ.
 НЕГЪ НЕКОСНИ, ОУСКОРИ,
 ПОТЪЧИ, ДОЛѢТИ,
 ЛЮТЕ БИЧЕ ПАКЛЕНЕ
 Ш СКОРПИА СПЛѢТИ,
 ТѢ ПРОТѢРАИ НЕМЧИНЪ
 КЪДРА НЕВѢРНА,
 ДА ТЕКЕ ПРОСЛАВИМО
 ТВОА ДѢЦА БѢРНА.

А ка́дѣ ѡнѣ то̀ разѡме,
Меркѡрїю̀ рече:
свѣ зло̀ ѡде за гѡримѣ,
злѡ̀ срѣкю̀ прорече.
Меркѡрїѝ нѣмѡ̀ рече:
та́кш, тко̀е́ гачи,
та́и не пита́ нїкога
што̀ на́ке за́качи.
Па́кѣ оу́ста́де на но́ге
кѣ Херкѡлѣсѣ̀ по́ке; (и)
нѣколико̀ вре́мена
зато̀ до́ка про́ке.
до́кѣ ѡска́мчи ѡнѣга̀
чворно́бакѣ̀ гакѣ,
коі́омѣ є́ ѡнѣ во́евао
шко́дѣ чинѣ́къ сва́кѣ.

да-

(и) Херкѡлѣсѣ̀ є́мо є́ наѣ славе́ни грѣкїѝ ѡна́къ кре́постїи.

ДАДЕ И КОЖЪШИНЪ
 ЛАВСКЪ, ДА ОУСТРАШИ
 ХРАБРО ВЪЙСКЪ ЦЕСАРСКЪ:
 АЛИСЕ НЕПЛАШИ,
 КАКЪ ЛЮДИ ГОВОРЕ,
 КАМИЛА РЕШЕТОМЪ,
 КА Е ХРАБРОСТЬ НИОВА
 ПОЗНАТА ПРЕДЪ ВЕТОМЪ.

ПОДИЖЕСЕ ШДАТЛЕ
 ШИДЕ ПОТАЙНШ,
 ДАГА ГАИГОДЪ НЕКИДИ
 ЗЕВСА ОКО СЛЙНО. (i)
 ПОКРАДЕСЕ ОУДВОРЕ
 МАРСА ЛЮТИТОГА, (к)
 МЕКЮ СВИМА БОГОВИ
 КОГА ЧЕСТИТОГА

ПО-

(i) Зевсъ то исто што и Юпитеръ.

(к) Марсъ кодъ иъвичникшеъ Когъ военный ешо.

Погравимъ миздраке (а)
стреле и грóмове,
да за своё потреки
картачъ и топове.
Пакъ оуседе на старогъ
Бѣрака коница,
поспешава къ Белградъ
лѣти канѡ птица.
Изъ ненада оулетѣ
мѣкъ своё люде,
гдино ѡни мѣкъ сокомъ
што да чине, сѣде.
Пакъ ѡнъ нима говори:
а жаміе Тѣрци!
Німцисѣ то, каѣри,
а нисѣ то вѣци.

Што-

(а) Миздракъ тѣрско оружїе на подобїе двугачкогъ ражна
или предвгачка дїгна.

ШТО́СТЕСЕ ПОПЛА́ШИЛИ, ДУХІ НАМАМЪ КОБИ
 ЁВО МЕНЕ́ СЪ БА́МА, КОБИ КОБИ
 КѢ САМЪ ІА́ ТЪ, ДО́СТА Ё, КОБИ КОБИ
 СВѦ Ё СРѢ́КА СЪ НА́МА. КОБИ КОБИ
 НІЕ́ КА́ДАРЪ ДИНСЪЗІ́НЪ (М) КОБИ КОБИ
 БЕЛІГРѢ́ ОУ́ЗЕТИ, КОБИ КОБИ
 ЁРЪ́ КЕ́ НѢ́ГА КОЛГО́ДЪ КОБИ КОБИ
 СКО́РПІА ОУ́БЕТИ. КОБИ КОБИ
 ВѢ́КЪ ПІ́РИТЕ ТО́ПОВЕ КОБИ КОБИ
 СВѢ́ДА НА́ СВѢ́ СТРА́НЕ, КОБИ КОБИ
 ДА́ О́НИ НЕ ОУ́ЗМО́ГЪ КОБИ КОБИ
 Ѡ́ НА́СЪ ДАСЕ́ БРА́НЕ. КОБИ КОБИ
 ПОГРѢ́МИШЕ́ ТО́ПОВИ КОБИ КОБИ
 СѦ́ СВІ́ХЪ́ БЕ́ДЕНО́БА, КОБИ КОБИ
 І́ ТАДА́СЕ́ ЗА́ПОЧЕ КОБИ КОБИ
 СѦ́ СВІ́МЪ́ БО́І ІЗНО́ВА. КОБИ КОБИ

ТА-

(М) Динсѣзь тѣ што ѡ нѣвѣрникѣ.

Такъ мысли Мухамедъ
дасе немци плаше
ѿ негубе грмаже,
алисе нестраше:
негѡ сгодѣ чекаю,
и градъ позываю,
да се с миромъ предаде,
и вѣрѣ мѣ даю.

Мухамедъ оу гордости
немцѣ ѡговара:
Немыслиде што мыслишъ,
пакъсе юштѣ и кара.
Белиградъ я недамъ,
докъ ми дѣце трае,
и онъ на то из града
тврѣдъ рѣчъ подае.

Марцелъ римскій даждонъ
вобода слабный

оу Цесáрской А́рміи
 Командірауъ гла́внѣйшій
 Гѣдешнѣ Ійлевѣ
 прозорли́вѣй, мѣрдѣй,
 Стáреуъ, тѣломѣ средованѣ,
 а́ли дѣхомѣ ко́дрѣй.
 Съ са́бе до дѣнава
 ѣско́пао ша́нѣ
 ѣкѣ гра́да ѣвѣіо
 ка́кѣ нѣке ла́нѣ,
 Ре́дѣте попра́кѣіо,
 начі́чкао то́пѣви,
 што́ке мѣи тѣже кѣтъ,
 нѣгѣ го́рки о́кѣви.
 Батѣрію па́дѣгао
 оу́ дѣи вы́со́кѣ,
 съ ко́еке мѣи да́вѣтъ
 ра́нѣ преже́сто́кѣ.

Е

Пе-

ПОВЕДЕ ОНЪ СВЪ ВОЙСКЪ
ЧРЕЗЪ ЦИГАНСКЪ ДЪДЪ
ЧЕТИРМА КЪПРИАМА
БЛИЖЕ ИДЪКЪ КЪ ГРАДЪ.
ПРЕКО САВЕ ПРЕШАВШИ
НА БРАЧАРЪ СЕ ПОПЕ,
ПОБЕЛИШЕ ШАТОРИ,
КО Е ОНЪ ТЪ ПРОПЕ. (H)
БАТИРИЕ ПОДИЖЕ
ПО БРАДЪ ДО ПЪТА
КЪ ЦАРИГРАДЪ ИДЪКИ
СВѢ ПО СПРЕМА СЪ ПЪТА.
ПРЕКО ПЪТА КЪ ДЪНАВЪ
ГЛАВНЫЙ РЕДЪТЪ МЕТНЪ
ПРАМЪ НЪГА НА ДЪНАВЪ
КЮПРИЮ НАМЕТНЪ.
ИЗЪ БАНАТА ДА КЛЕРФЕ
СЪ ВОЙСКОМЪ КЪ НЪМЪ ДОКЕ,

(H) Слѣдъ 11. по старъ:

И свѣ дръга по́трека
 оу́ Сіреію про́ке (о)
 Изъ тѣхъ поче понайпре
 прегра́ке палити,
 И понима́ іаднике
 оу́жаснѣ жарити.
 Мѣкъ тѣмъ таки ѿ сабе
 тренже ѿ бо́рію,
 даѡфгра́кенъ ископаѡ,
 барошъ зако́лію.
 Сѣтѣдъ дръге подіже
 катѣріе іаке,
 и наніма поста́ви
 пѡшке свако́лке. (п)

Е 2

- (о) Пѣва батѣріа и редѣтъ імалн 7. топова ѿ 18 пѣ.
 дрѣга 4. абанъ топа ѿ 30. пѣ.
 трѣтка 4. хавница ѿ 10. пѣ.
 четвѣрта 6. хавница ѿ 7. пѣ.
- (п) Пѣва батѣріа ѿ сабе імала 2. топа ѿ 18 пѣ. и
 дрѣга четіри ѿ 12. пѣ. и 1. абанъ топа ѿ 30. пѣ.

Іоште три катеріе
оу хрѣтѣ прамѣ града,
оустѣдоше велике
сѣ прѣкѣ сѣбе с запада.
Фрегата на дѣнавѣ
сѣ галіоты стѣи,
да бы вѣтрѣ дѣвати,
свѣ минѣте крои.
По сѣви и дѣнавѣ
лагке шайке плѣбе,
Тѣрадїю вѣваю,
фѣтаю, и лѣбе.

Срѣмѣ

Дѣвѣга пѣдалѣ и мала 5. топѣка ѿ 12. ѿ.

и дѣвѣ хѣвеница ѿ 7. ѿ.

Трѣка и мала 6. топ; ѿ 18. ѿ.

Чѣвѣрта и мала 2. топ. ѿ 18. ѿ. и 4. ѿ

12. ѿ. и 2. ѿ 10. ѿ. и 2. лѣанѣ топа.

ѿ 60. ѿ.

Срѣмъ и канѣтъ съ Сербіомъ

къпріомъ свѣзани,

свѣкъ слѣждѣ чинити.

Царѣ ѡвѣзани,

Свѣ гóтови чѣкаю,

сигналъ ѡслѣхю,

На ѡпрѣздѣ свѣ стоѣ

своѣ да послѣхю.

Юштѣ сѣдѣнъ пѣтъ войвода,

порѣчѣ Туркомъ,

Градъ предайте: сѣрѣкю васѣ

оумóрити мѣкомъ.

сажалѣвамъ да лѣдѣ

вѣ гѣбитѣ глабѣ,

не вѣрайте се оу тóмъ,

ни чѣкайте слѣбѣ,

кою вѣмъ Мѣхамѣдъ вашѣ

лѣжнѣ ѡвѣкѣбѣ,

ЕР НЕВАША, НЕГЪ НАША
КЫКЕ Ѡ САДЪ СЛАВА.

МѸХАМЕДЪ ОУКРѢПЛЮЕ
СВѢ ПОГРАДЪ ТЪРКЕ,
А САМЪ НЕЗНА КАКВЕГА
ѠЧЕКЮ МЪКЕ.

ОУ ДАГЕРЪ ПОРЪЧЕ
СТАРУЪ ДАДОНЪ,
ОУМОМЪ И ХИТРОСТИЮ
РАВНОМЪ ГЕДЕОНЪ:

ИЗВАДИ ТО ИЗГЛАВЕ
И ТИ НЕДАМЪ ГРАДА,

НЕДАМЪ, ѠПѢТЪ КАЖЕМЪ ТИ
КЕЗ ВЕЛИКОГЪ ПАДА.

КА ТО ПОЧЪ ДАДОНЪ,
ЗАПЛАМТНСЕ ГНѢВОМЪ,

ЗАПОВЕДИ ѠЖЕКИ
СВѢ СИГНАЛЕ РЕДОМЪ.

СѢДЪ ДЕ МѢЮ ПОГЛЕДАЙ
 ДА НЕЙМА ОУДАРЦА,
 КАКШ ЛЮДИ ГОВОРЕ,
 БЕЗ ЛЮТИТА СТАРЦА.
 ПАКЪ ЗАПОВЕДИ НАИПРЕ
 ВАРШИ ПОЖЕКИ,
 ДА БЫ ТЪРКЕ ОУНИМА
 ДО ЕДНОГЪ ПОПЕКИ.
 ПАЛАСАТЕ ШКОЛШ
 СКОРШ САСЕКЪ ДАДЕ,
 КАКШ ДА ІОНАКШМЪ ПЪТЬ
 ШВОРИ, ПОДАДЕ.
 ПОСЛЕ СЪ ПРОЧИХЪ КАТЕРІИ
 ЮРИШЪ Е ОУЧИМЪНЪ (р)
 ОУ ВАРШЪ ПОПАЛЪНЪ,
 И ПЪТЬ Е НАЧИМЪНЪ.
 БЛИЖЕ КЪ ГРАДЪ СЪПІВШИ
 НА ОКО ОУЗЕТИ

(р) Сп 19 по стар;

И намерено дѣло
са свѣмъ предъзѣти.
Оу пѣдоше оундтра
соколови красни
Трзаю, и чѣпаю,
какѡ Орли страшни
Сѣкѡ, вѣю, и вѡдѡ,
кога гѡде на'кю:
Алз и рѣдз свой чѣваю,
да кѡдѡдз неза'кю,
Кѡдз тѡ Тѡрци видише,
оу градз полѣтише,
мртвоглавце трчѣки
Ѣдѡ оумѡкоше.
Иткѡ немѡже оутѣки
тѡ наплѡцѡ паде,
ил ѡ пѡшке, ил сѡвлѡ,
Ѣлѣ тѡ пропѡде.

КѢДА ГОДЕ ПОГЛЕДНШЪ, НИТЪСѢ ЗНА СКОТЪ,
СВЕ Є МРТВЫХЪ ПЪНО,
НИТЪСѢ ЗНА СКОТЪ, НИ ЧОБЕКЪ,
ЄР Є СВЕ ТѢ ГИБЕНѢ,
КАТЕРІЕ ОУСТАШЕ
ПО КАЛИМАЙДАНЪ.
КО Є ГРАДЪ ІАВЛАЮ,
КЕДЪ, ГИКЕНЬ ІАВЛА. (с)

Е 5

СВЕ

(с) Накалимайданъ на градъ.

1. ка катерія ѿ стране сѣве имала
1. топ. ѿ 12. ѿ. и 4. хабе. ѿ 10. ѿ.
2. га далѣ 4. хабе. ѿ 10. ѿ.
3. а. рѣдомъ 4. хабе. ѿ 7. ѿ.
4. а. имала 8. топ. ѿ 12. ѿ.
5. а. имала 4. два топ. ѿ 60. ѿ.
6. а. 8. топ. ѿ 18. ѿ.
7. а. 4. хабе. ѿ 7. ѿ.
8. а. затворенный рѣдѣть имав
4. хабе. ѿ 10 ѿ.

Свѣ скѣпа ватеріе
загѣдише грѣмкѣ,
гдѣнымъ тѣркомъ оу градѣ
тѣ допаде гѣркѣ.

Малѣ за тѣмъ почѣше (т)
позарѣблати тѣрке,
оу градѣ кѣмбѣрама,
тѣшке нѣне мѣке!

Паша шалѣ нѣ града,
те ише термина,
дасе іоште промысли
до петнаестъ дана.

Мысли онѣ да прѣвари,
дѣкъ Сераскіръ дѣспе,

9. ймала 2. авѣ топ. ѿ 30. Ъ. и

4. хлѣб. по ѿ 10. Ъ.

10. а. бат. ймала 12. авѣ топ. ѿ кон. бѣлан

4. по ѿ 60. Ъ.

(т) Сп. 24 по стар.

со тѣмъ гадникъ оуради
 дага бѣтра поспе
 што скоріе са свѣхъ странъ
 доксе не забѣни.
 искатъ вѣше терміна,
 и падне оу кѣни.
 Бѣ ищите терміна;
 Херой ѡговара:
 знамъ гѣ докромъ што єсть
 да є то прѣвара.
 Бѣ ищите терміна
 на петнаєсть дана
 терміна вамъ гѣ недѣмъ
 кѣшъ ни за два дана,
 Нѣгъ таки гради дайте
 себе негѣвите,
 кѣръ женѣ, и дѣчицѣ
 свою пощѣдите,
 Ни што вамъ є на сѣси
 живо вѣти нѣке,

НѢКЮ ПОШЕДИТИ:
ЩО ХОЧЕТЕ ВѢКЕ.
ДРАГІЙ ПАШО! ТЫ МЫСЛИШЪ,
ДАСЕ САМНОМЪ ТИТРАШЪ,
НЕ ТИТРАШЪ СЕ ТЫ САМНОМЪ,
НЕГЪ СЕ СЪ ГАЛБОМЪ ИГРАШЪ.
ИГРАЙ ТЫ ДО ИГРАКЕШЪ,
ІОШТЕ МАЛО ВРЕМЕ,
ДОКЪ ПОНЕСЕШЪ ОУЖАСНО
ЗА СВІЮ ВАСЪ КРЕМЕ.
ПОГРМИШЕ ТОПОВИ
СА ВРДА ВРАЧАРА,
ДА ВИДИМО САДЪ МЪЮ,
ХОЧЕЛЪ ДАСЕ КАРА,
ДЕТѢ БОМЪ СЕ СВІХЪ СТРАНЪ,
КАНЪ ТЪЧА СЪ НѢКА,
КОЕ ТЪРКШМЪ ОУ ГРАДЪ
ЕСТЬ НЕДАДЪ ХЛѢБА.

РЫЮ ѿНЕ ПО ГРАДѢ,
 ПРѢ СѢВОМЪ РАЗМѢКЮ,
 ШТОГО НАКЮ КРАЮ,
 И СТѢМГЛАВЪ ПРЕМѢКЮ.
 СТѢНЕ КРѢПКЕ ПАДАЮ,
 И ДОМОВИ ПЛАМТЕ,
 А ТОПѢВНА ТАНЕТА,
 ШТО ПОПАДНѢ МЛАТЕ.
 ШТО ТРОА ПО ОУЛИССЕМЪ,
 ШТО РИМЪ ПО НЕРОНОМЪ;
 КАКѢ БѢКТИ БЕЛИГРАДЪ
 СѢ ПО ЛАДДОНОМЪ;
 ІОШЪ МУХАМЕДЪ ХРАВРИСЕ,
 И СЪ ТОПОВИ ГѢДИ,
 ЧЕКАЮКИ ЗЛО ГОРЕ,
 ДОКЪ СЕ СѢМЪ ЗАЧѢДИ.
 БѢКЪ ИХЪ КОМЪ СТЕРАШЕ
 ВЪ МРАЧНЕ КАЗАМАТЕ,

Али

Али иѣдъ дрѣга зла
да иѣхъ тѣ помлаѣте.
Брже, рече фелдмаршалъ,
прѣпелице дайте,
тѣ съ нѣма по вѣжаѣи
тѣрке помлаѣте.
Каѣзъ оне полѣтише
по свѣма вѣжаѣи
Мѣхамѣда пѣтаю,
гдѣсѣ тѣ юнаѣи;
Стаѣе пѣска ѡжѣна,
и свѣ тѣрѣи дрѣне,
свѣ лелечѣ, и плачѣ,
и дѣчиѣа квѣче.
Нѣгдѣи мирна поком
гдѣни нѣнаѣзе,
ѣр прѣпѣлке посвѣда
почѣстѣ проѣзе.

И МѸХАМѸДЪ НЕУСТА
 КАКЪ ВАЛА СЪ МИРОМЪ,
 ЕР И НѸГА ПРЕПѸКЕ
 ѠПРАТИШЕ СЪ ЧИРОМЪ
 КАДЪ ДИМЛІЕ ПЛАНѸШЕ,
 И ДО ЖИВЦА ДОКЕ,
 ТАДА СЪВЪ КѸФЪ ВѸТИСЕ
 МѸХАМЕДА ПРОКЕ.
 ЧВОРНОВАКА ПРОПАДЕ,
 ЛЕГѸ ЛИПАКЮРИ
 ХЕРКѸЛОВА КОЖѸХА:
 МѸХАМЕДЪ СЕ ГЪРИ.
 МЫСЛИ ШТОКЕ ДА РАДИ,
 ПАКЪ НАЙПОСЛЕ КЛЕЧЕ,
 ПАШИ СЪВЕТЪ ПОДАЕ,
 И ОБАКЪ РЕЧЕ:
 НИЕ ФАЙДЕ ПАДОСМО,
 БЕЛІГРАДЪ ѠИДЕ,

Нинѣ є бѣо, а не нашѣ,
дакле нека ѣде.
Брже шали на полѣ
в лагерѣ даждонѣ,
са свѣмѣ преданѣ нѣмѣ градѣ,
и глабѣ покорнѣ
Пре Іѡсифомѣ поклонѣ,
и ѡпѣста ѣщи.
Ахѣ! оуздаѣше, кинисе,
оу срѣдга тишти.
Оу тѣги тоѣ ѣзречѣ
Паши говорѣки:
Не знамѣ шгѣкю надалѣ,
ни ти мѣгѣ рѣки.
Бво мени гласѣ доѣе
ѡ бѣндера града,
те ми каже, да ѣ онѣ
оу послѣднѣмѣ страда.

Пакъ мѣ зове оупомоуь
 да крже поспѣшимъ,
 и да рѣше ѿтерамъ,
 нѣга да утѣшимъ.
 Пакъ оуседе на кона,
 ѿлетѣ безъ дѣше,
 потерага пакъ вѣтаръ,
 кой ѿстрагъ дѣше.
 Кадъ Мухамѣдъ ѿмаче
 заповѣди Паша,
 Послѣшайте ѿ тѣруи!
 карошъ ние наша,
 Неможемо мы силомъ
 ѿдржати града,
 ни бѣтрѣ подносити,
 ни трпѣти смрада.
 Вѣкъ топови некъ кѣоте,
 и свѣдъ поскѣдайте

200

F

сѣ

КЪ БЕДЕНОВА ЦРВЕНЕ
КАРАКЕ СПРЕМАЙТЕ.
БЕЛЕ ВРЖЕ НА БЕДЕНЪ
КАРАКЕ СТАБИТЕ,
ПОГЛАВИТО ѿ БОМ
ЗЛАМЕНЪ САБИТЕ.
А ВЪ АГЕ, ГОСПОДО!
КЪ МЕНИ ОУСКОРИТЕ.
НА РАЗГОВОРЪ СВИ ДОКИ,
ПАКЪ И ПРОМОТРИТЕ,
ДА ГЛЕДАМО ШТО ВРЖЕ
ШТО КЕМО РАДИТИ,
ШТА ИСКАТИ ѿ НЕМЦА
И ШТАЛИ ТРАЖИТИ.
А ТИМЪ ЧАСОМЪ ТОПОВИ
ОУМЪКОШЕ РЕДОМЪ,
ВЕЛИ МИРНИ КАРАЦИ
ГЪВИШЕСЕ ПРЕДОМЪ.

Пре-

Престáдоше ѿ кóмве
 оу гра́дѣ оулітати,
 престáдоше препѣлке
 по нѣмѣ шѣтати.

Пáша тáки ѿпрáви
 Господѣ ѿ А́ге,
 да ѿнесѣ ключеве:
 ѿ мѣрне ѿ клáге
 зáповести да прѣме
 ѿз гра́да ѿзѣки,
 вѣрсе ѿни гóтови
 ѿбай чáсѣ ѿи́ки.

Хѣрой нѣма дóпѣсти
 оучѣннѣи тáкѣ,
 ѿ порѣчи сѣвыше,
 гóворекѣ ѿвáкѣ,
Жѣне, дѣцѣ скѣпите,
 ѿ сѣвѣ вáше клáго.

Изи́дите и́з гра́да, всѣмъ и шведскимъ
И́дите, кѣдъ вамъ дра́го, и что
Да́къ вамъ прѣтїо́це; и шведскимъ
И́боже́ же ла́ке, и шведскимъ
Да́къ вамъ гдѣго́дъ напѣтѣ, и шведскимъ
Нево́ла несна́ке. и шведскимъ
До́ста вамъ е́ то кы́ло, и шведскимъ
О́вѣдъ се ка́штити, и шведскимъ
За педѣсетъ го́дина, и шведскимъ
Са́дъ ба́ла тра́жити, и шведскимъ
Дрѣго́ мѣсто за себѣ: и шведскимъ
О́во на́мъ ѡста́е, и шведскимъ
(Правдо́ бѣла о́учини, и шведскимъ
До́кле бѣка тра́е!) и шведскимъ
Два́естъ шѣстѣи́ данасъ е́сть, и шведскимъ
Септѣмберъ мѣсѣ, и шведскимъ

ІДТЕ ТАКЪ КАЖИТЕ
 ВАШЕМЪ МИЛОМЪ СВѢЦУ. (И)
 Праціоци и лѣке
 кѣ быше готѡве,
 ЗАПОВЕДИ ФЕЛДМАРШАЛЪ
 СВАКЪ СВОЕ ДОМОВЕ
 да ѡстаवे, и покію
 на дѣнавъ оулаке.
 (Тѣшка тѣга и печаль
 свакога тѣ наке.)
 Поврнеше и з града
 ридаюки стѣню,
 Идѣ, оуздаишѣ, плачѣ,
 оулаке се пеню.
 Сѡвзирѣ се лелѣчѣкѣ
 на своѣ домове,

F 3

A 8-

(И) При оузѣкѣ Белграда довиан Цесарци 456 топо-
 ка 65 лѣжи, и 6000 центи карѣта.

ДѢ НАВѢ ГЛѢДЕ ПРѢ СОКОМЪ,

КАНѢ И ГРОКОВЕ.

СѢИДОШЕ НИЗЪ ДѢНАВѢ

БОДОМЪ СѢИ БЕЗТРАГА,

ДО РШАВЕ ПРАКЕНИ,

ПОШЛИ ДО НЕ ДРАГА. (а)

СѢНЦЕ ГАРКО ОБАСА

СВРХЪ БЕЛИГРАДА,

КАГА

(а) При погубленіи Белграда л. 1739. Цесарь Францъ канцъ Херцогъ оу Цесарской арміи находосе; а оу л. 1789 оуинокъ нѣговъ францъ Врихерцогъ прѣкый топъ на Белградъ шпалоо при оузѣткю Белграда ш Тѣрака. оу л. 1739 Генеральъ балешъ комидирао армію Цесарскѣ кадъ в Белградъ изгубленъ и предао градъ Тѣркшмъ, а сынъ нѣговъ фелдмаршалъ после 50 година постао прѣкнмъ Коминдантомъ оубеоградѣ кадъ е оузѣтъ ш тѣрака. Тѣрскій Коминдантъ Османъ Паша предавий градъ цесарцѣмъ 1789 л емо е сынъ оногъ Паше, кой е приміо Биоградъ ш Цесарцѣ прѣѣ 50 година.

кѧга Іѡсифъ ѡчиѡсти
 ш тѡрскога гѧда.
 Тѣкъ штѡ сѡнцѣ засасѣ
 лѡна лѡче сѧкри
 и тѧмнима ѡблаци
 лицѣ своѣ закри.
 роге доле ѡвори
 сѡ кимасѣ дичила,
 затѡплѣне, потѡде,
 чимесѣ кичила.
 Іѡсифъ свѣтлѡсть сѡнчанѡ
 Іѡсифа дръгога,
 бѣлградѡ прѣма оу себѣ
 милѡгѡ оуца свога.
 вѣкъ змай лютый ѡлети
 нити кога кѣе,
 вѣро ѡраѡ двоглабный
 на градѡмѡ се кѣе.

Свѣ старе птице свое
под крила позива,
које є змай гнавіо,
сз милостію зазива.

Ходте кз мѣни, гакю вѣсз
под крила оузѣти
гдино вѣше лютый змай
допрѣтз неке смѣти.

Свѣ рѣке, и рѣчице
рдкама плѣскайте,
Бгѣ хвалѣ, и Царѣ
ш ерѣца подайте.

Ѣр вамз є Бгѣ, и Іѡсифѣ
шворіо пѣте.

вѣкъ вамз тѣрци проклѣти
бодицѣ немѣте.

Подигнисе ты сада
дѣнавѣ рѣко глѣвна,

ЦАРЕТВА СЛЪГО КЕЛИКІИ,
 СЛАВО, ДІКО ІВНА.
 ВОБИ СЛЪВЪ, И ТИСЪ,
 ИЗЪ КАРНТА ДРАВЪ,
 МЪРЪ, БАГЪ, И КОРАНЪ
 И СРЪСКЪ МОРАВЪ.
 И СВЕ ДРЪБЕ ОКОЛЪ
 САВАКЪПЛАЙ РЕКЕ,
 ѿ СВИХЪ СТРАНА ПРИВЪЦИ
 МАЛЕ ІВЕЛИКЕ.
 ДОНЕСИТЕ ВЪ ДАРЕ
 ІЎСИФЪ ЦЕСАРЪ
 ПО БЕЛИГРАДЪ КЕЗЪ СТРАХА
 ВАШЕМЪ ГОСПОДАРЪ.
 БЕЛИГРАДЪ СЕ ВІКЪ ѿСАДЪ
 СА ХЕРСОНОМЪ РАВНА,
 ОУ КОИХЪ ТРЪГОВИНА,
 ХОЖЕ БЫТИ РАВНА.

Вданих аргому на рѣкѣ
даватъ што имаде,
и што полѣ доноси,
и што зѣмла кладе.

Сиротица Сергѣя

диже рѣке къ Бгѣ
славу, хвалу, и почесть
приношеки многѣ.

Бже, класи слава ти
на твоѣмъ дарѣ,
класими повратио
свѣ своѣодѣ старѣ.

Бѣлградѣ, ѿ словодію
ѿ поганске рѣке,
и изъ нѣга протерао
вдѣдрмане Турке.

Поживи ми Іѿсифа
вѣрна раба твѣго,

Цара

Цара и Господина
 Драгогъ, милогъ мога,
 кой съ рѣкъ и нѣгъ
 снижире ми скида,
 и ѿ тѣрскихъ вичѣва
 рѣне мое вида.

Гдѣю нѣмъ бѣрна вѣтъ
 са свѣомъ дѣцомъ моїомъ,
 а онъ мене покривать
 милостію своїомъ.

Такъ Народъ сѣвъ сѣскій
 правъ нѣмъ жѣли,
 а Ты твоїомъ клягостю,
 молимо, побели.
 аминь.

IV.

МУХАМЕДУ ПОД БЕНДЕРОМЪ

СЪ РУССАМИСЕ ДЕРЕ,

АЛИ И ТЪ ГОРАКЪ БЪДЪ

СА СВОИМА ЖДЕРЕ.

НИ ТЪТЪНА ПОПЪШИТЪ

НЕИМАДЕ КАДА,

НА КЪРАКА ОУСЕДШИ

ЌДЕ Ш БЕЛГРАДА.

ПО ВОЗДУХЪ ОНЪ ЛЕТИ

КАНЪ И ЗМАИ ЛЮТЫИ,

НИКОМУ НИШТА НЕБЕЛИ,

НЕГЪ САМУ КЮТИ.

ПАКЪ ПОГЛЕДА ПОЗЕМЛИ

И ДЕСНЪ И ЛЕВЪ,

W ЖАЛОСНОГЪ ВИНЦА
 ЗАКОЛЕГА ЧРЕВО.
 ЕР СВЕ ВІДИ ЗАЙСТА
 ШТОМУ СЕЛІМУ ПІШЕ,
 ДА ВЛАШКА И МОЛДАВА
 ВЕКЪ СА СВІМУ ИЗДАШЕ
 БЕЗ НАДЕЖДЕ ПОВРАТКА
 У НЕГОКЕ РЪКЕ,
 КАНО СВЕ ИСТЕРАШЕ
 ИЗ ОБЕЮ ТЪРКЕ,
 А ТІМУ ЧАСОМУ И БЕНДЕРЪ
 СЯ РЪСИ ОУГОВАРА,
 ДАСЕ СА СВІМУ ПРЕДАДЕ,
 ЕР НЕСМЕ ДА ШАРА.
 ТЕСТАМЕНТУ ПОПИСЕ
 АДШЪ ДА ИСПЪСТИ,
 А ІОШЪ МЫСЛИ, АКЪ ТО
 МУХАМЕДУ ДОПЪСТИ.

Ѣто тига оу тай данъ
Мѣхамѣдъ достиже,
и къ Бѣндерѣ достѣпа
што далѣ, то влѣже.
оу мысли той, да же онъ
рѣчати пилаба,
и юштѣ къ томѣ за послѣсти
мѣденныхъ баклаба.
Спѣши летѣкъ говори:
нѣде мой вѣраче,
старый вѣрный слѣго мой,
и до глабе старче.
Чѣдо, какъ козацы
то нешпазише,
те на пѣтѣ съ вѣракомъ
нѣга неслѣпаше.
де онъ срѣкнѣ оулетѣ
прѣ децомъ се гави,

кою страхъ и невола
 и близка смѣть дави.
 Паку онъ пита што є то,
 што есте забвѣни,
 каква вамъ є невола;
 нїсте и збелени.
 Нїсамъ ли г҃а свѣтацъ вашъ,
 и ваша ѡкраина,
 нїсамъ ли г҃а коренъ вашъ,
 а вы моя граина;
 коїой пара на зѣмли
 оу свої снаги нѣма,
 г҃самъ свѣгда съ мойма,
 око ми не дрема.
 Кажитеми ѡ земліомъ,
 каква вамъ є нѣжда,
 съ кога є ѡбида,
 и на кога тѣже;

Они

Они нѣмѣ почеше
казивати рѣдомъ,
ништа неѡставише,
прѣки мимогрѣдомъ.
Онъ на рѣчи ниѡве
оушы приклонѣва,
велике, и клопаѡе,
и сѡе изслѡшава.
Давнѡ тебе чекасмо,
а ты не долазиши,
незнамъ какѡ кривицѡ
оу нама налазиши;
Мы се гакѡ бранисмо
ѡво цѣло лѣто,
ништа не ѡрадисмо,
ѡр залѡдѡж ѡ сѡе то:
ка рѡсѡж каѡрѡж ѡксѣде,
писнѡтъ недопѡшта,

ни и́з гра́да, ни о́у гра́дѣ
 ни ко́гдѣ непропѣшта.
 Сила́на во́йска ѿвѣстой
 свѣдѣ́х ѿколо́ гакѣ,
 мы́слили́смо што́ кѣмо,
 кѣдали́, и́ ка́кѣ;
 Сера́скирѣ́ намѣ до́ дѣше
 потре́ча на по́моѣкѣ,
 а́лѣ рѣ́сси прѣпрѣчи́ше,
 о́учини́ше ѿмо́ѣкѣ.
 Гѣ́р Генѣра́лѣ Ка́мѣнско́й (а)
 на по́дѣвѣга́ срѣ́те,

СѢ

(а) Генѣра́лѣ Ка́мѣнско́й ѹ́ фрѣ́ колѣ́не при Га́нѣвѣри́ и́ сал-
 вѣчи́ 9. Но́емѣвѣ́а 1788. напа́де на тѣ́рѣкѣе́ и́ рѣ́з-
 ки́ ихѣ́ Тѣ́. ѿ не́прѣ́атѣ́лѣ паде́ 390 лю́ди и́ Ха́на
 та́тарѣ́когѣ́ сы́нѣ. Ка́дѣ тѣ́ тѣ́рѣ́ци кѣ́диши́ еѣ́и са-
 ѣ́тра́на по́лѣ́тиши́ о́у Бе́ндѣ́рѣ́ за спа́се́нѣе́, а́ рѣ́ссѣ́ по-
 чѣ́ше кѣ́ Гра́дѣ́ прѣ́стѣ́пати.

G

СЪ КОЛОНАМА СВОИМА
СА СВНУХЪ СТРАНА СПЛѢТЕ.
РАЗКИ, ПОКИ, РАСТЕРА,
ЕДАНЪ ЗА ДРУГОГА
ДА НЕЗНАДЕ, НИТИ ПАКЪ
ДРУГЪ ЗА СВОГА ДРУГА.
ИМАЛИСМО ДОВЕРЪ ГЛАСЪ
ДА И ВЕЗИРЪ СПЕШИ,
НАМЪ НА ПОМОКЪ ПО СКОРЪ,
ТЕ ДА НАСЪ ОУТЕШИ.
ТО НАСЪ Е ВЕСЕЛИЛО,
И ХРАВРИЛО ДОВЕРЪ:
ЗА ТОСМО ВРАНИЛИСЕ
СВИ ДО ЕДНОГЪ КОДРЪ.
МАЛУ ЧАСЪ ДОСТЫГОШЕ
Ѡ ДОНАВА ГЛАСЪ,
ЖАЛОСТНИ, ИЧЕМЕРНЫ
ЗА ВЕЗИРА ЧАСЪ,

АА Е И ОНЪ ПОКІЕНЪ
 У ДВА ПЪТЪ НА ГЛАВЪ, (к)
 И СО ТІМЪ ИЗГЪВІО
 БѢСЪРМАНШВЪ СЛАВЪ.
 БР КОВЪРГЪ СЪ ЕДНЕ СТРАНЕ
 НА НѢГА НАПАДЕ,
 А СЪВАРШВЪ САДЪРЪГЕ
 УПОМОЖЪ ДОПАДЕ.
 ОВИ ГЛАСЫ СМЪТИШЕ
 ТѢШКЪ ДЪШЕ НАШЕ

G 2

КА

(к) При Фокшанахъ оу Влашкоу Ковѣргъ Принцъ са Ав-
 стріаци, а Сѣваршѣ Генералъ съ Рѣссамъ свѣга са
 20000 сразнишисе разкише Тѣрке 20. Іюліа 1789
 А мало послѣ, то естъ 12. августа разкише и
 поразнише кизира при ривникѣхъ влизѣ Фокшанъ са
 100000 нѣгоке койске, и прѣкш дѣнава прѣтѣ-
 рашѣ. Тѣ на плацѣхъ пѣло 7000 тѣрака, шовѣ-
 зѣто 80 топѣва, 5000 кола, 100, барака
 300 каміла са скѣмъ дѣвѣгомъ поѣтрикомъ.

КА НАМЪ БОЙСКА ИЗГИБЪ,
И СВЕ ГЛАВНЕ ПАШЕ.
ЗА ТО КАСМО ВІДИЛИ
ДА ПОМОЖИ НІЕ,
А НЕВЕРНИКЪ ѿ СВѢДА
НАВАЛЮЕ, КІЕ:
А ІОШЪ КЪ ТОМЪ ПОЗІВА
НА ДОГОВОРЪ ЧАСТАНЪ,
ПРЕТЕЖИ ДА НЕ ВЪДЕ
КОНАЦЪ НАШЪ КЪЗЧАСТАНЪ.
АКЪ НЕПОСЛЪШАТЕ,
И ГРАДА НЕДАТЕ,
ГЛАВА ЖИВА ѿСТАТИ
НЕЖЕ, ТО ДА ЗНАТЕ.
ИДИ, СВЕЧЕ, ТАКОСМЪ
СКЪПА ЗАКЛЮЧИЛИ,
ТЪСЪ КЪЛИ СВИ АГЕ,
И СВИ ИЗБОЛИЛИ.

Ёво прочати ты самъ
 што смо доконали,
 по писали сви скѣпа,
 и оу рѣке дали:
 Градъ примите съ топови,
 и са своимъ заиромъ,
 самъ насъ ѡпѣстите
 да идемо съ миромъ.
 Дѡста намъ є милости
 да ѡстане глава,
 наша данасъ прѣстае,
 ѡсѡдъ ваша слава.
 И свѣтра є кашъ терминъ
 да изилазимо,
 са женама и дѣцомъ,
 и да ѡлазимо.
 Мысли, мысли Мѡхамѣдъ,
 пакъ се и заплака,

Що скѣда ме поаща,
кѣда свакоака.

Бранитсе неможете:
ни оупорно стати,
видимъ нїе могѣте.
Ѣрѣте те пропасти.

Сила лежи ѡколѡ,
а васъ є малина,
сами бы тѣ кажете,
а ни хъ є множина.

Нїгѡ дїцо! знате што,
такѡ и чините,
какѡ што есте и зрїкли:
ахъ се некрїните.

И самъ гласе прїмїю
оу стамболѡ мѣ зовѣ,
Селїмъ хѣте да кѡпи
многѣ войскѣ новѣ.

ПАКЪ ДА НЕМЦА И РЪССА
 ДРЪГОЛЧЕ КРЕШЕ,
 И СВЕ НАТРАГЪ ПОВРАТИ,
 ШТОГОДЪ НАШЕ КЕШЕ.
 КЪРАКЪ ЧЕКА НА ПОЛЮ
 СА СВІМЪ УТИМАРЕНЪ,
 НАПОЕНЪ, И НАЗОВЛЕНЪ,
 ЛЕПЪ УСАМАРЕНЪ.
 ОНЪ ОУСЕДЕ НА НЕГА
 БІЛАМА ПОСАЖЕНЪ,
 И УЛЕТІ НЕВІДОМЪ
 КАНЪ И УПАЛЕНЪ.
 НЕ ЗНАДЕСЕ КЪДЪ УДЕ
 НИ ТРАГА НИ ГЛАСА,
 НЕКА ІДЕ БЕЗТРАГА
 ОУ ТРИСТА ЗЛЫХЪ ЧАСА.

Кадъ сътра данъ ѿсбандъ,
аге нзикоше,
рссомъ градъ и ключеве,
и сѣ предадоше.
рссен нхъ ѿпдстише
кезъ свакога врёда,
Идите, ер неке насъ
ни какова кёда
ѿ насъ срести на пѣтѣ,
нити мѣсевёда
напастн, Поздравите
вашегъ Мѣхамёда,
Некъ се выше неврѣка
ни ѡвда баши,
Тркаюки хатове;
ѡвда да прѣши.
Ер прѣхъ кемъ пресести,
пресести шетанѣ,

И СЕ ШТО Е ДОСАДА
 БЫВАЛО СМЕТАНЕ.
 ТАКОВЪ ИЗВѢСТИТЕ,
 ДА ТО РЪСКИ КАЖДЪ,
 КОИ БГА И ПРАВДА
 ЗА ПОМОГЪ ПОЛАЖЪ.
 НОІМВРІА ПЕТНАЕСТЬ
 КАСЕ НАПДНАШЕ
 ТАДА МДА СВОЙ БЕНДЕРЪ
 РЪССОВЪ ПРЕДАВАШЕ. (В)
 НЕКЪ ЖИВИ КАТЕРІНА
 СВОЙ РОССІИ ДИКА,
 МДХАМЕДЪ ДЕРНОМЪ,
 НЕКЪ СЕ ПЪШИ КИКА.
 ДА ЖИВИТЪ И ІУСИФЪ
 СВОІОЙ ЗЕМЛИ СЛАВА,

Да

(В) сѣ дѣтъ 1789 по бузѣки Ожакова пролѣтише Рѣ-
 сы по Бессарабїи и Молдавіи, иузѣше Акерманъ (Бел-
 * городъ) и Бендеръ, и Галацъ попалише.

МѸХАМІАДЪ ДІРНОМЪ
БІЗЪ ТРАГА МЪ ГЛАВА.

А ТЫ БЖЕ САВВАЩОЪ
ОКОИХЪ ПОЖИВИ,
КЛГОСТЬ И МИЛОСТЬ ТВОЮ
НА НИМА ОУДИВИ.

И КАКШЕ ЗАПОЧЕО,
ТАКШЕ И КОНЧАВАЙ,
И ЧРЕЗЪ НИХЪ СВАКО ДОБРО
ТВОИМЪ ЛЮДМА ДАВАЙ.

ЖИВИ, ЗАРАВИ ВОЙВОДЕ,
ЗАРАВИ И СОЛДАТИ,
БЖЕ ТЫ НА НЕКЕСИ
САВЪ ТРЪДЪХЪ НИНЪ НАПЛАТИ
АМИНЬ.

V.

МѸХАМѸДЪ ѿПЛАКДЕ
 СВОѸ ІАДНЕ ДАНКЕ,
 ѿЧѸКДИЮКЪ ОУ НАПРЕДЪ
 ІОШТЕ ГОРЕ ЗАМКЕ.

ОУ ВІДИВШИ МѸХАМѸДЪ
 ДА Є СВѸДЪ НАГРѸКЕНЪ,
 ѿ СВѸДЪ ГРѸЕѸ ѿПРАВЛѸКЕНЪ,
 ѿ СВѸДЪ ЗЛѸ НАБѸРѸКЕНЪ.
 ТѸШКЕ РАНЕ ѿСЕКА,
 І МѸЧИСЕ ЛЮТѸ,
 ГРОЗНИЦАГА ПОПАДЕ,
 РАСТѸЖЕСЕ КРѸТѸ.
 І КЪРАКА ѿПДЕТИ
 НЕКЪ ІАДЕ НА ПАШѸ,

Єр ѡкоимъ каѡри
ѡдѣраше фашѡ.

По пѣштерахъ криесе,
по гѡмахъ заблачи,
кѡда нѣтко нехѡди,
тѡдѡсе проблачи.

Изъ далѣка оусмотри
многѡ конаника

и мѡслаше нихъ кѡти
ѡ своихъ войника.

Алѡ тѡ кѡше пѡтира,
коѡ нѣга тражи,
а ѡнѡ за тѡ и незна,
негѡсе кѡражи.

Извѣрѡе, поглѣда,
какниѡ тѡ момѡцы;

тражали є штоли є
да илиѡ лѡбѡцы.

А ка́дѣ стражѣ ѡпази
 ѡ оужаса паде,
 горопадка оу тай часѣ
 на нѣга нападѣ.
 Со неболѣ и тѣге
 свѣ почѣпа врадѣ,
 бѣлаючись оу калахѣ
 сѣбѣ лежи оу смрадѣ.
 Потѣра тѣ пролази
 нѣга непознаѣ,
 ѣр ѣ гиѣсанѣ, и гаданѣ,
 и ѡ мѣке зѣе.
 За то ни погледати
 нехотѣше нѣга,
 нѣгѣ прокоше, ѡдоше,
 лишишесе свѣга
 лѣва свога, за чѣмѣсѣ
 ѡправлени кѣли;

БОГѠМЪ ДОМА КАЗАШЕ,
НИСМОГА ВИДИЛИ.

РАЗАКРАВШИСЬ МАЛУ ЧАСЪ
ОУ ШЪМЪ ШИДЕ

ДА ГА НИТКО Ш ЛЮДИ,
И СВОИ НЕВИДЕ.

СЪВЗІРЕСЕ, ПОГЛЕДА
ДА ШТОГОДЪ ОУМОТРИ,

НИГДИ НИШТА НЕ ВИДИ,
НИГЪ ЗБІРОВЕ СМОТРИ.

А НАИ ПОСЛЕ ОНЪ НАКЕ
ПРЕСЛАВНЕ ПАЛАТЕ

ИЗРЕДНУ ПОКРИВЕНЕ
ЛИСКЕМЪ СВАКЕ СМЛАТЕ.

ДРЕЧНОГЪ БОЖКА ФАДНА (а)
ПАКЪ СЕ СЪ НИМЪ ПОЗДРАВЛА,

ТКО

(а) Фадна, иначе сатиръ, есть шведскій козюкъ.

ТКО Ё, И Ѡ КДА Ё
 СВѢ ТѠ Н'ЕМЪ ЯВЛА
 ФАДНДСЕ ИСТЪЖИ
 КАКО Ё ПОСТРАДАО,
 СВѢ ПО РЕДЪ, ГДИ ВЪЮ,
 И КАКЪСЕ ВЛАДАО.

ПАКЪ ОУ Н'ЕГА ИСПРОСИ
 ЗЫЛЪ, (к) И КЪКАВКЪ, (в)
 ДА ѠПЛАЧЕ ЗЛЪ СРЕКЮ,
 И ЦАРЕТВА ОУКАВКЪ.

ФАДНЪ ПО ОБЫЧАЮ
 НАСМЕАСЕ ГРОМКЪ,
 АЛИ ТАИ СМЕХЪ ДОПАДЕ
 МЪХАМЕДЪ ГОРКЪ.

ВТО.

(к) Зылъ, то есть зылокъ, есть инструментъ оу
 тѣркой мѣзки на подошѣ, танна, кой ѣданъ
 ѡ дѣгогъ оудараемы вѣло расно зече.

(в) Къкавка есть такоуея инструментъ кой притиски-
 канъ издае гласъ къкавице, то есть къкъ.

ВТО ТЕБИ КЪКАВКА
ИЗЫЛѢ ЗВОНЮКЕ
ОУДРИ НИМА, И ЗВѢЦКАИ
КАКЪТИ МОГЪКЕ.

ИЛ СЕ СМЕЛО ИЛ ПЛАКАО:
АЛИ ТИ ГА КАЖЕМЪ,
ПОСЛѢШАЙ МѢ ВЕЛИМЪ ТИ,
ГА ТЕБИ НЕЛАЖЕМЪ.

ПРОКИСЕ ТЫ Ѡ САДА
ТРАЖИТИ ШТО ВѢКЕ,
ВѢРДИМИ ИЗГЪБИКЕШЪ
И ОНО ИЗ ВРЕКЕ.

СЪ РИКИМЪ РОДОМЪ НЕ ИГРАИ,
ЕР КАКЪ ГА ЧЪЕМЪ

ОНЪ КЕ ТИ ДОСАДИТИ:
А И ТО ВѢРДЕМЪ,
КАЖЪ ДА Є ПИСАНО
ОУ КНИГИ КИТАПЪ,

даже те ѡнѣ сатрати,
 и то оу незапѣ.
 Фаднѣ нѣмѣ съвыше
 и оуши натаче,
 по велике ѿ пѣди,
 на глабѣ намаче.
 да се съ нѣма ѿличи,
 мѣкѣ своима людма,
 выше неподъбирѣтъ
 рѣтави магъздама.
 Брѣтѣквица почѣств
 на бѣдѣ ношеѣа
 пѣкиѣе, и пропасти,
 а камоли среѣѣа
 што се силомѣ натѣже,
 за дѣго нетрае;
 нити свѣкомѣ ни свѣгда
 свое даде дае.

Н

ѡнѣ

Онъ ѿиде оу гдстишъ
тѣ шѣме зелѣне,
гднсе вѣше нѣ нѣсе
халине свилѣне.

Пакъ приставши оузъ старъ пань
тѣ нимъсе разговара
а изъ шѣме тѣхъ ёхо (г)
нѣмъ ѿговара.

Ахъ мой старче! да ты знашъ
штѣ гѣ сада страдамъ,
гѣсе дѣврѣ никакѣвѣ
ѿ сада не надамъ.

Тѣ за поче ридати
нѣ злѣ срѣкю клѣти:
кѣдъ се макнемъ свѣда злѣ,
свѣдъ запѣте сѣти.

По

(г) ёхо ёсть ѿзвѣтъ гласа оу послѣднѣхъ слогахъ по
шѣми нѣ по долинама.

По бѣди и по сѣхѣ
 свѣдѣ ме тѣрѣ лютъ,
 дѣца рѣска жѣстока
 навѣлише пѣто
 ѡкѡбаше до грѣла
 дахнѣти не дадѣ,
 поагмише градове,
 и вѣкъ ихъ имѣдѣ.
 Ѡзѣпа да тако керѣ
 тѣча ме потѣче,
 кѣно нѣмци кѡмеама
 дѣцѣ мою мѣче.
 погракише градове
 разбѣлише стѣне,
 свѣда кѣнѡ и вѣци
 разблече и плѣне.
 Прѡклетѣ кѣѡ ѡнай часѣ
 и кѣ самѣ изъ почѣѡ

СЪ НИМА РАТОВАТИСЕ,

И РЪШИТИ НАЧЕО

МИРЪ СЪ НИМА ОУЧИМЕННЫИ;

ЄВО ШГОСАМЪ ДОСТАО,

А ДАСАМЪ Я КЪТІО,

НЕКЫ ХАЛА ДОПАО.

ПЛАЧЕ, КАЛИ, ДЕРЕСЕ.

И ѿ ТОГЕ ДРЕЧИ.

СВА СЕ ШДМА РАЗЛЕЖЕ,

И ѿ ВИКЕ ЄЧИ.

ЧЕСТЕ МЕКЕ МЪТЕСЕ,

СЛЪШАЮКЪИ ВИКЪ,

МЫСЛЕ СВІСЕ ЗКІРОВИ

ЧЪПАЮ ЗА КИКЪ.

ДРВА ЛІСКЕ СКЛОНИВШИ

НА ГЛАСЪ ѿСЛЪХЮ,

КОИ БРАЗЪ ТИШИНЪ

НАШЪ ОУЗМЪКІЮ;

ОНЪ ЕДНАКЪ ДЕРЕСЕ,
 И САСЕЕ ЧЪПА
 И ТО МАЛО ПЕРЧИНА,
 ОУ ГЛАВЪСЕ ЛЪПА :
 МЪХАМЕДЕ КЪДАЛО !
 ДА СИ ТЫ ПОСЛЪШАО
 МЪДАРА, ДОКРА СЪВЕТА,
 НЕ БЫ СЪДЪЗ ѠКЪШАО
 ГОРКОГЪ ЕДА КОГА ТЫ
 СЪДЪЗ ЖДЕРАТИ МЪРАШЪ,
 А ІОШЪШЪ ШТО Е ѠСТАЛО.
 МЪСИШЪ ДА ПОЧВОРАШЪ.
 БІЮКЪ ЗЫЛЪКЪ ГОВОРИ :
 ГДИСЪ МОЕ СИЛЕ :
 И БЕЛИКЕ, И СТРАШНЕ,
 ШТОСЪ ДО СЪДЪЗ БЫЛЕ.
 ПРОПАДОШЕ СТЪШЕСЕ,
 И ОУМАЛИШЕСЕ ;

ѿ каѡреке мѡдрости,
и сакрѡшишесе.
Ѥхъ Алла мой! гднсамъ садъ,
гдн є моа слава;
Ѥто видишъ какавъ самъ,
пропадеми глава.
Ѥ свѡдаме стѡгоше,
и сплѡтоше конце,
Ѥр карѡтъ и ѡлово,
заирѡ, и нѡвце
потрошкхъ, Ѥто самъ нагъ
и димліа нѡймамъ.
Ѥхо потихъ говори:
а ты вичи: аманъ.
Мѡниѡсе кланали
доношеѡки даре,
а садъ и прїатели
за мене немаре.

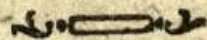
Кáкѡ вѣдимъ свáкъ зá се
 стáрасе, и вѣине
 да ѿ мене тѣмò мóже
 по пáрче ѿкíне.
 Штòсе мени тó чини;
 велика непра́вда.
 Опѣтъ вѣхо шѣшѣке:
 ние, негѡ пра́вда.
 Глáсамъ до́сáдъ кичъ ешо,
 и стáръ свима дáво,
 вѣхо нѣмѣ гóвори:
 а́лз сáдъ тѣи глò.
 Глáсамъ мнóгимъ црнѣ ко́мáдъ
 мѣтѣ оу тóрѣ,
 вѣхо шѣшкавъ цвѣкѣке:
 сáдъ твою оу́трѣкѣ
 (Охъ! трэаю са свихъ стáнъ
 и црѣва и́звлáче.)

ѢХО ІАЧЕ ГОВОРІ:
И СВѢДА РАЗВЛАНЕ.
НОГОМЪ КІЕ Ѡ ЗЕМЛЮ
ѠСѢКАЮТЬ МѢКѢ,
А КДКАВКА ѠПѢВА:
ЕР' Е ТЕКИ КДКѢ.
САДѢ СЕ МЕНИ СВІ СВѢТЕ,
А ІОШЪ КЪ ТОМѢ ВѢЛЕ:
(ѢХО МДСЕ ѠЗІВА:
ДА Е ТЕКИ ЛЕЛЕ.)
ДА ІА СА СВІМЪ ПРОПАДНЕМЪ,
ТО СВІ МЕНИ ЖЕЛЕ.
ѢХО ѠПѢТЪ ѠЗІВА:
НА БѢКЪ ТЕКИ ЛЕЛЕ.
ІА САМЪ СВѢ ТО ПОЗНАЕМЪ,
ДА МИ ТАКѠ ЖЕЛЕ:
АХЪ! ТАКОУЕ И КЪТИ:
ІАО, КДКѢ, ЛЕЛЕ.

И́ди́мъ да́кле оу́ па́као
ѡ́къдѣ са́мъ и́до́шао,
ѣ́къ га́ ви́димъ што́ є́ то,
ѣ́самъ са́ свѣ́мъ про́шао.
Сѡ́чѣрѣпанъ, нагрѣнъ,
голи́шавъ, кѣзъ кра́де,
по́дижесе, ѡ́и́де
кѣзъ тра́га ѡ́дѣвде.

Мѡ́хаме́де! што́ ви́димъ,
пи́шемъ, и́ пога́камъ,
што́ не́ви́димъ, и́ не́зна́мъ,
же́лимъ, и́ нага́камъ.

